

उदयपुरगढी गाउँपालिका

उदयपुरगढी राजपत्र

खण्ड : ९ संख्या : ८ मिति : २०८२/०५/०२

भाग – २

उदयपुरगढी गाउँपालिका

उदयपुरगढी गाउँपालिकाको कृषि विकास कार्यक्रम सम्बन्धी एकिकृत
अनुदान कार्यविधि, २०८२

नेपालको संविधानको धारा २२६ तथा स्थानीय सरकर सञ्चालित ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको
अधिकार प्रयोग गरी उदयपुरगढी गाउँपालिकाको कृषि विकास कार्यक्रम सम्बन्धी एकिकृत अनुदान कार्यविधि, २०८२
जारी गरिएको छ।

गाउँपालिका
प्रबन्ध प्रशासनीय अधिकृत
आज्ञाले,
भक्त बहादुर राई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कृषि विकास कार्यक्रम सम्बन्धी एकीकृत अनुदान कार्यविधि २०८२

प्रकाशित मिति २०८२-०५-०२

प्रस्तावना :- उदयपुरगढी गाउँपालिकाको आ.ब.२०८२।०८३ मा कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, विकास र रोजगारी सृजना गरी गाउँपालिकाको समग्र अर्थतन्त्रलाई गतिशील र सुदृढ गर्ने दिइने अनुदानको वितरणलाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाई कार्यान्वयन गर्न बाञ्छनीय भएकोले, स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ परिच्छेद-१५ विविधको दफा १०२ को उपदफा (२) मा भएको व्यवस्था तथा प्रशासकीय (कार्यविधि नियमित गर्ने) ऐन, २०७६ को दफा ४(१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी उदयपुरगढी गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम कृषि विकास कार्यक्रम सम्बन्धी एकीकृत अनुदान कार्यविधि २०८२ रहेको छ ।

२. परिभ्रामा: विषय र प्रसंगगले अर्को अर्थ नलागेमा एस कार्यविधिमा

(क) अनुदान भन्नाले उदयपुरगढी गाउँपालिकाद्धारा कृषि जन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरणका लागि कृषक, कृषक समूह, सहकारी, उद्यमीलाई उपलब्ध गराउने नगद वा जिन्सी सहयोगलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ख) अनुदानग्राही भन्नाले उदयपुरगढी गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइने अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक, कृषक समूह, सहकारी, उद्यमी, टोल विकास संस्था लाई सम्झनुपर्दछ ।

(ग) कृषि भन्नाले विभिन्न खाद्यान्न बाली, तरकारी बाली, फलफुल बाली, औद्योगिक बाली, च्याउ, मह उत्पादन, बजारीकरण तथा प्रशोधन सम्बद्ध व्यवसाय सम्झनुपर्दछ ।

(घ) परिवार भन्नाले अनुदानग्राहीको पति वा पत्नी, छोरा, बुहारी, छोरी, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, बावु, आमा र आफूले पालन पोषण गर्नुपर्ने दाजु, भाउजु, भाइ, बुहारी र दिदी, बहिनी सम्झनुपर्दछ ।

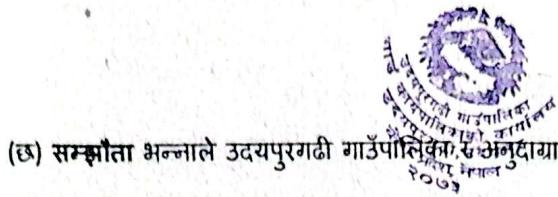
तर सो शब्दले अंशवण्डा गरी वा मानो छुट्टिङ आ आफ्नो पेशा व्यवसाय गरी बसेको परिवारको सदस्यलाई जनाउने छैन ।

(ङ) सभा भन्नाले उदयपुरगढी गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनुपर्दछ ।

(च) कार्यपालिका भन्नाले उदयपुरगढी गाउँपालिको गाउँकार्यपालिका सम्झनुपर्दछ ।

1

गरु बडादुर राई
प्रावित प्रशासकीय आधिकार

(छ) समझौता भन्नाले उदयपुरगढी गाउँपालिकामध्ये अनुदायाहीका बीच प्रचलित कानून बमोजिम भएको शर्तनामा सहितको लिखतलाई समझनुपर्देछ ।

३. कार्यविधिका उद्देश्यहरु : (१) यस कार्यविधिका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिमका रहेका छन्

- (क) कृषि विकास कार्यक्रम संचालन प्रक्रयालाई सरल, छिटो, प्रभावकारी एवम् पारदर्शी बनाउने
- (ख) वास्तविक कृषकहरुलाई अनुदान उपलब्ध गराउने
- (ग) गाउँपालिकाको कृषि क्षेत्रको समग्र विकासमा सहयोग पुर्याई गरिबी निवारणमा टेवा पुर्याउने
- (घ) गाउँस्तरबाट संचालन हुने कृषि विकास कार्यक्रमहरुलाई मार्गदर्शन प्रदान गर्ने
- (ङ) आधुनिक कृषि प्रणालीको अवलम्बन गरी व्यवसायिक कृषिको माध्यबाट खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुर्याउने
- (च) अनुदानका कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी कृषि जन्य उपजमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउने ।

परिच्छेद २
व्यवस्थापकीय पक्ष
अनुदान उपलब्ध गराउन सक्ने

४. अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था : (१) उदयपुरगढी गाउँपालिकाले कृषि जन्य वस्तु उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरण लगायत निर्यात प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्न बार्षिक बजेटमा रकमको व्यवस्था गरी यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछ । यस कार्यविधिको परिच्छेद- ३ मा उल्लिखित कार्यक्रमको उद्देश्य, प्रमुख क्रियाकलापहरु र न्यूनतम शर्त मापदण्ड प्रासङ्गित विषय अनुसार प्रसार सेवा क्षमता अभिबृद्धि सीमान्त कृषक सम्बन्धी कार्यक्रम तथा आवश्यकता अनुसार व्यवसाय प्रबर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराउँदा एक अनुदानग्राहीलाई एक आर्थिक वर्षमा एउटा कामको लागि मात्र अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- (३) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने अनुदानग्राहीले आफूले प्राप्त गरेको अनुदान रकम र अनुदान प्राप्ती पश्यात् आफ्नो व्यवसायको निरन्तरता दिनुपर्ने अवधि सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ । व्यवसायको निरन्तरता अवधि अनुदान प्राप्त हुने व्यवसाय र रकमको आधारमा समझौतामा उल्लेख गरे बमोजिम हुनेछ ।

प्रतिवार्षिक अनुदान रकम
प्रग्नुष्ठ प्रशासनिक अधिकारी ।

५. अनुदान रकमको सीमा र प्रतिशतः उदयपुरगढी गाउँपालिकाले समानिकरण कार्य अन्तर्गत सञ्चालन गरिने कृषि विकास कार्यक्रमको अनुदान रकमको सीमा देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) कृषक समूह वा कृषि सहकारी वा टोल विकास संस्था र तिनमा आवद्ध अन्य कृषकहरू वा कृषि उद्यमी वा लाभग्राही समुदायबाट निर्माण हुने सामुदायिक प्रयोजनका कृषि पूर्वाधारहरू (सामुदायिक कृषि पूर्वाधार) को हकमा अधिकतम पचासी प्रतिशत हुनेछ।

(ख) निजी एवम् व्यावसायिक प्रयोजनका कृषि पूर्वाधारहरू (निजी कृषि पूर्वाधार) को हकमा अधिकतम पचास प्रतिशत हुनेछ।

(ग) प्रविधि प्रसार, बाली संरक्षण, माटो सुधार तथा तालिम गोष्ठी जस्ता कार्यालयबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमको हकमा अधिकतम शत प्रतिशत हुनेछ।

(घ) कृषि सामग्रीको हकमा अनुदानको सीमा पचास प्रतिशत हुनेछ।

(ङ) कृषि मिनिकिट लगायत तरकारीका वित्र विजन र रोग किरा महामारीको बेलामा शत प्रतिशत अनुदानमा विषादी उपलब्ध गराउनेछ।

६. समन्वय तथा अनुगमन समिति (१) उदयपुरगढी गाउँपालिकाले समानिकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रियामा सहजीकरण, समन्वय र अनुगमनका लागि गाउँपालिकामा समन्वय तथा अनुगमन समिति गठन गर्न सक्नेछ।

तर, उदयपुरगढी गाउँपालिकामा कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनको लागि समिति रहेको खण्डमा सोही समितिले कार्य गर्नेछ।

(२) समन्वय तथा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ-

(क) समानिकरण, प्रदेश सशर्त, संघिय सशर्त कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयको लागि गाउँपालिका भित्र रहेका निकाय, वडा कार्यालयसँग आवश्यक समन्वय गर्ने,

(ख) गाउँपालिका, प्रदेश तथा संघिय तहका सशर्त कार्यक्रमको अनुगमन एवम् समीक्षा गर्ने,

(ग) कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धमा आइपरेका समस्याहरूको समाधानका लागि समन्वय गर्ने,

(घ) यस कार्यविधि अनुसार समितिले गर्नु पर्ने अन्य कार्यहरू गर्ने तथा गराउने।

राजकीय बडादुर राई
प्रगति प्रशासनीय अधिकृत

७. माग सङ्कलन :- (१) यस कार्यविधि बमोजिमहरू कार्यक्रममा सहभागी हुन लक्षित वर्गबाट माग सङ्कलन गर्ने नियमानुसार अनुसूची १ बमोजिम सूचना प्रक्रियाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) कार्यविधिको परिच्छेद ३ अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रम शिर्षकमा तोकिएका मापदण्ड/आधारभूत/प्रासाइटिक पक्ष पूरा गर्ने गरी ईच्छुक निवेदकले अनुसूची २ बमोजिम सम्बन्धित निकायमा आवेदन दिनु पर्नेछ ।

८. लाभग्राही छनौट: (१) समानिकरण कार्यक्रमहरू अन्तर्गत अनुदान प्रदान गरिने कृयाकलापहरूको लागि प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनौट गर्ने एक समिति गठन गर्नेछ। प्राप्त प्रस्तावहरूको प्रारम्भीक छनौट, फिल्ड ऐरिफिकेशन र सिफारिसका लागि निम्न बमोजिमको प्रस्ताव मूल्यांकन तथा लाभग्राही छनौट समिति रहने छ ।

क. प्रमुख	संयोजक
ख. उप प्रमुख	सदस्य
ग. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य
घ. आर्थिक विकास विषयगत समितिका संयोजक	सदस्य
ड. सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष	सदस्य
च. पालिका स्तरिय सञ्चालन प्रतिनिधि	सदस्य
छ. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले तोकेको अधिकृत	सदस्य सचिव
ज. समितिमा आवश्यकता अनुसार बढिमा २ जना विज्ञ आमन्त्रण गर्न सक्ने छ ।	
(मूल्यांकन समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ भने बैठकमा आवश्यकता अनुसार विजहरूलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।)	

तर, प्रस्ताव आव्हान गरी प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा लाभग्राही छनौट गर्नु नपर्ने कृषि प्रसारका नियमित कृयाकलापहरूसँग सम्बन्धित शाखाले यस कार्यविधिको अधिनमा रहि आवश्यक विधि निर्धारण गरी सञ्चालन गर्न सक्ने छन्।

(२) दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम गठित समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) मुल्यांकन तथा छनौटको आधारहरू तयार गर्ने,
(ख) प्राप्त निवेदनको मुल्यांकन र स्थलगत अनुगमन गरी अनुदानग्राही छनौट गर्ने,

गठन विभाग दाइ
प्राप्त निवेदनको मुल्यांकन र स्थलगत अनुगमन

१. अनुदान प्रवाहः (१) समानिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दा अनुदानग्राहीलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था दफा ५ अनुसार निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।

(२) छनौट भएका अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्नुपर्ने क्रियाकलाप, सो को समयसारणी एवम् अनुदानग्राहीले पालना गर्नुपर्ने शर्त, अनुदान रकम एवम् भूक्तानीको विधि उल्लेख गरी कृषि विकास शाखाले अनुसूची-३ अनुसार अनुदानग्राहीसँग समझौता गर्नेछ।

(३) दफा ९ को उपदफा (२) अनुसार भएको समझौता बमोजिम कार्य सम्पादनको आधारमा सम्बन्धित शाखा।कार्यालयले अनुदानग्राहीलाई अनुदान रकम भूक्तानी गर्नेछ।

(४) समझौता बमोजिम अनुदानग्राहीको तर्फबाट व्यहोर्नु पर्ने/लगानी गर्नुपर्ने रकमको सुनिश्चितताको लागि आवश्यकता अनुसार समझौता गर्नु अघि सम्बन्धित पक्षबाट लगानी गर्नुपर्ने रकम बराबरको जमानत (नगद, धरौटी वा ऋण स्वीकृत भएको बैंकको प्रतिबद्धतापत्र वा बैंक ब्यारेन्टी वा जगेडा कोष वा पैँजी प्रमाणित हुने कागजपत्र वा लागत प्रतिवद्दता पत्र) सम्बन्धित शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) अनुदानलाई कृषक मैत्री बनाउन माग भएको सामग्री र उपकरणको आधार, गुणस्तर र प्रति एकाई मूल्यको सूचना माग गरी कम्तिमा तीन आपूर्तिकर्ताको प्रतिस्पर्धात्मक सूची सार्वजनिक गरी प्राप्त गुणस्तर र मूल्य अनुरूप सबैभन्दा कम दर रेटका आधारमा अनुदान रकम निर्धारण गर्न सक्नेछ।

मान बठाउर राई
प्राप्ति प्रधारणकोष ३.८.२०७९

(६) अनुदानग्राहीले सूची सार्वजनिक गरिएका आधिकारिक संस्थाये आफूले चाहेको ब्राण्डको आपूर्ति कर्ताबाट तोकेको मूल्य तिरी सामग्री वा उपकरण खरिद गर्न सक्नेछ। यस क्रममा वस्तु सामग्री वा उपकरणको गुणस्तर र मापदण्ड स्वीकृत भएको हुनु पर्नेछ। यसरी खरिद गरेको अवस्थामा पनि अनुदानको रकम अने सम्बन्धित शाखाले निर्धारण गरेको भन्दा बढी हुने छैन।

१०. अनुदानको भुक्तानी: (१) नगद अनुदान दिइने कार्यक्रमको हकमा अनुदान रकम सोझौ अनुदानग्राहीको बैक खातामा जम्मा हुने गरी भुक्तानी गरिनेछ।

(२) अनुदान रकमको भुक्तानी समझौता पत्रमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ। कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित शाखाको जिम्मेवार प्राविधिकले स्थलगत निरीक्षण गरी तयार पारेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा अनुदानग्राहीलाई अन्तिम भुक्तानी बैक खातामा गरिनेछ।

११. कार्यक्रम अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन: (१) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि छनौट भएको क्षेत्र/क्षेत्रफल, छनौट भएको विषय, अनुदानग्राहीसँग भएको समझौताको विवरण सम्बन्धित शाखाले नियमित अद्यावधिक गरी प्रकाशन गर्नेछ।

(२) प्रगती विवरण तयारी तथा संप्रेषण सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) सम्बन्धित कार्यालयले त्रैमासिक एवम् वार्षिक प्रगति विवरण अनुसूची ५ बमोजिमको ढाँचामा कार्यपालिकामा पठाउनु पर्नेछ। यस बाहेक समय समयमा माग भए बमोजिमको प्रगति तथा अन्य विवरण समेत पठाउनु पर्नेछ।

(ख) सम्बन्धित बडाहरूमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण वा अन्य विवरण सङ्कलन गर्नेका लागि अनलाइन प्रणाली व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ र त्यस्तो प्रणालीको प्रयोग गर्नु पर्ने भएमा सो कार्य सम्पन्न गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित शाखाको हुनेछ।

(ग) कार्यक्रमको नियमित प्रतिवेदन पेश नगर्ने तथा प्रभावकारी रूपमा कार्यक्रम कार्यान्वयन नगर्ने वडालाई आगामी आ.व.मा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि बजेट प्रस्ताव गरिने छैन।

(३) अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) कार्यक्रमको अनुगमन संघीय, प्रादेशिक तथा उद्यपुरगढी गाउँपालिकावाट संयक्त वा छुट्टाछुट्टै पनि हुन सक्नेछ।

(ख) गाउँपालिकाले सरोकारवालाहरुको समता सहभागितामा समानिकरण कार्यक्रमहरुको संयुक्त फिल्ड अनुगमन गरी प्रत्येक छ/छ महिनामा कार्यपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(ग) यस कार्यविधि बमोजिमको समन्वय तथा अनुगमन समितिबाट आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमको अनुगमन र मूल्याङ्कन हुनेछ।

(घ) अनुगमनको क्रममा दिईएका मौखिक वा लिखित निर्देशनहरुको पालना गर्नु सम्बन्धित अनुदानग्राहीको कर्तव्य हुनेछ।

(ङ) गाउँपालिकाले शाखाको समन्वयमा समानिकरण कार्यक्रमहरुको वार्षिक समीक्षा गर्नु वा गराउनु पर्नेछ।

१२. विशेष विषय वा क्षेत्र तोकन सक्ने: (१) दफा (४) बमोजिमको अनुदान उपलब्ध गराउँदा गाउँपालिकाले अनुदान उपलब्ध गराउने विषय वा क्षेत्र देहायका आधारमा तोकिनेछ ।

(क) गाउँपालिकाको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित विषय वा क्षेत्रहरु

(ख) गाउँपालिकाले विभिन्न समयमा विधिवत रूपमा गरेको अध्ययन अनुसन्धाने सिफारिस गरेका विषय वा क्षेत्रहरु

(ग) कार्यपालिकाले विभिन्न समयमा गरेका घोषणामा उल्लेखित विषयहरु

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख) र (ग) मा उल्लेखित विषय सम्बद्ध कृषि व्यवसायमा देहाय अनुसारका कार्यहरुका लागि अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(क) उत्पादन सम्बद्ध पूर्वाधार निर्माण

(ख) भण्डारण तथा प्रशोधन सम्बद्ध पूर्वाधार निर्माण

(ग) भण्डारण तथा प्रशोधन सम्बद्ध बजार प्रवर्द्धन र मूल्य अभिवृद्धि सम्बद्ध यन्त्र, उपकरण, मेशिनरी, ढुवानी साधन खरिद

(घ) बाली जन्य उपज उत्पादन गरे बापत् प्रोत्साहन

(ङ) उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण, बजार प्रवर्द्धन र मूल्य अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य गर्दा बैंकबाट लिएको ऋणको व्याज वापतको रुकम अनुदान उपलब्ध गराईने छैन

तर एकै अनुदानग्राहीलाई खण्ड (क), (ख), (ग) र (घ) मा उल्लेख भए बमोजिमको अनुदान वा खण्ड (ङ) बमोजिमको व्याज वापतको रुकम अनुदान मध्ये एक अनुदान मात्र उल्लब्ध गराइनेछ ।

ग्राम पञ्चायत राष्ट्र
प्रभुरु प्राप्तसकौया आदिकृत

कृषि विकासका कार्यक्रमहरु र सञ्चालनका प्राविधिक पक्ष

१३. अनुदान उपलब्ध गराइने क्षेत्र तथा अनुदान रकम निर्धारणः (१) यस कार्यविधि बमोजिम संचालन हुने कार्यक्रममा देहाय अनुसारका कार्यक्रम संचालन गर्न देहाय अनुसारको क्रियाकलाप संचालन गरी निम्न अनुसारको अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(क) कृषि पूर्वाधार विकास

(अ) साना सिचाई तथा प्लाष्टिक पोखरी निर्माण सहयोग कार्यक्रमः व्यक्तिगत, व्यवसायिक समूह, फर्म वा सहकारीमा आवद्ध भएर खेति गर्ने कृषकहरूलाई गाउँपालिकाबाट साना सिचाई, कूलो मर्मत, पम्पइग, प्लाष्टिक पोखरी निर्माण, सिचाईका लागि पाइप वितरण गरिनेछ । यसका लागि अनुदानगाहीले कूल लागतको ८५ प्रतिशत अनुदान पाउने छन् भने सिचाई कुलो मर्मत वा नयाँ कूलो निर्माणका लागि अनुदान रकम रु १ लाख ५० हजार भन्दा वा कुल लागतको ८५ प्रतिशत मध्ये जुन कम हुन आँछ सोही रकम अनुदानको रूपमा उपलब्ध गराइनेछ ।

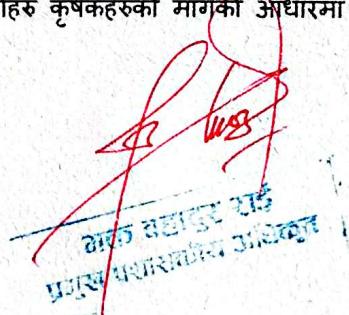
(आ) भकारो सुधार कार्यक्रमः गोठेमलमा भएको खाद्यतत्वको प्रयोगलाई बढावा दिन भकारो सुधार कार्यक्रम अन्तरगत ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(इ) आवश्यकता अनुसारका अन्य कार्यक्रमहरुः माथि उल्लेख नभएका अन्य पूर्वाधार विकास सम्बन्धी कार्यको लागि बढीमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(ख) कृषि यान्त्रीकरण कार्यक्रमहरु

(अ) केराको रेशा उत्पादन तथा प्रविधिका लागि सहयोग : गाउँपालिकाको कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई आवश्यक पर्ने केराको रेशा उत्पादनका लागि प्रयोग हुने मेशीनरी औजार लगायतमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा मेशीन लगायतका आवश्यक सामाग्रीहरु कृषकहरुको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(आ) कृषि यान्त्रीकरणका लागि मकै छर्ने मेसीन, मकै छोडाउने मेसिन, कम्वाईन्ड मिल लगायत ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरणः- गाउँपालिकाको कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई आवश्यक पर्ने कृषि यान्त्रीकरणका लागि सामाग्रीहरु जस्तैः- मकै छर्ने मेसीन, मकै छोडाउने मेसिन, कम्वाईन्ड मिल लगायतमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा आवश्यक सामाग्रीहरु कृषकहरुको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(इ) कृषि यान्त्रीकरणका लागि मिनि टिलर, पावर टिलर लगायत ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण :- गाउँपालिकाको कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई आवश्यक पर्ने कृषि यान्त्रीकरणका लागि सामाग्रीहरु जस्तै:- मिनि टिलर, पावर टिलर लगायतमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा आवश्यक सामाग्रीहरु कृषकहरूको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(ग) कृषि सामग्री सम्बन्धी

(अ) च्याउ खेति प्रबद्धन कार्यक्रम :- गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई सामाग्री तथा वित्तमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा च्याउ खेतिका लागि कृषकहरूको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(आ) रोग किरा व्यवस्थापनका लागि बाली संरक्षण कार्यक्रम विषादी वितरण (धान, मकै, तरकारी लगायत) :- गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई १०० प्रतिशत अनुदानमा विभिन्न किसिमका विषादीहरु उपलब्ध गराइनेछ । कृषकको मागको आवश्यकता अनुसार अमेरिकन फौजि किरा लगायत किरा फेलीएका समयमा सेत प्रतिशत अनुदानमा तथा रोग किरा महामारीको बेलामा शत प्रतिशत अनुदानमा विषादी उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(इ) मेवा खेतीका लागि उत्पादनमा सहयोग कार्यक्रम :- गाउँपालिकामा दर्ता भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि कार्यक्रम तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट मेवा खेतिका लागि विरुवाहरु ढुवानी सहित परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषकहरूको मागको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।

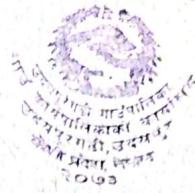
(ई) भुईकटहर खेतिका लागि कृषकहरूलाई ५० प्रतिशत :- गाउँपालिकामा दर्ता भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि कार्यक्रम तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट भुईकटहरका विरुवाहरु ढुवानी सहित परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषकहरूको मागको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) लसुन प्याज खेति पकेट कार्यक्रम :-

परिचय: बाली वस्तु विशेषका लागि तोकिएको क्षेत्रफल या संख्याको न्यूनतम आधार पुरा गरेका र उत्पादनको प्राथमिक इकाईको रूपमा रहेका व्यवसायिक कृषिको निश्चित क्षेत्रलाई साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) भनिनेछ । पकेटमा कृषि/पशुपन्थीमय उत्पादन सामग्रीको व्यवस्था, प्राविधिक सेवा प्रवाह र नवीनतम कृषि प्रविधिको प्रसारबाट कृषि/पशुपन्थी मत्स्य उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरिनेछ । राष्ट्रिय आवश्यकता र स्थानीय सम्भाव्यताका आधारमा निश्चित कस्टरमा सम्भाव्य जाती/बस्तुको पकेट विकास कार्यक्रम पालन गर्नुपर्नेछ ।

पर्याप्त सहायता राख्ने
प्रश्न प्रशारात्रीय उद्दिष्ट

उद्देश्य

- ✓ कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणमा योगदान पुऱ्याउने गरी पकेटमा समावेश गरिएका बाली बस्तुको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाई गर्नु

- ✓ पकेट क्षेत्रमा कृषि/पशुपन्थी मत्स्य उत्पादन सामग्री आपूर्ति तथा प्राविधिक सेवा प्रवाह गर्नु।

पकेट निर्माण: पकेट कार्यक्रम संचालन गर्न चाहाने कृषक समुह, सहकारी, समितिले भौगोलिक तथा प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिन सक्नेछन् र प्राप्त निवेदनहरूमा प्राविधिक समितिले अध्ययन गरी पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा पकेट क्षेत्र निर्धारण हुनेछ।

पकेटको लागि क्षेत्रफल/संख्याको न्यूनतम आधार :- तालीकामा उल्लेख भए बमोजिम न्यूनतम क्षेत्रफल वा संख्याको आधार पुरा गर्नु पर्नेछ।

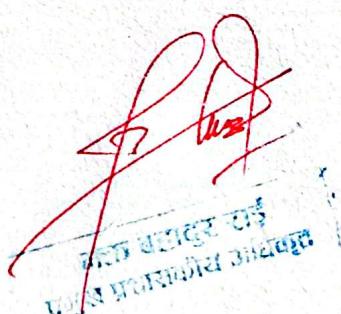
सि नं	बाली/ बस्तु	इकाई	क्षेत्रफल	कैफियत
१	लसुन	रोपनी वा कट्ठा	२० रोपनी वा ३० कट्ठा	
२	प्याज	रोपनी वा कट्ठा	२० रोपनी वा ३० कट्ठा	

पकेटको संख्या र कार्यक्रम सञ्चालन अबधि: कम्तीमा १ वटा पकेट छनौट गरी पकेट कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यी पकेटहरूमा सघन रूपमा सामूहिक खेती/सहकारी खेती, करार खेती र चक्काबन्दी खेती प्रवर्द्धन हुने गरी वढीमा २ आर्थिक वर्षसम्म पकेट कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछन्। स्थानीय सम्भाव्यताका बालीहरूमा दोहोरी नपर्ने गरी आफ्नो उपलब्ध स्रोत साधनबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

द्रष्टव्य :- अन्य कुराहरुको हकमा परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७ बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

(१) बर्ष फलफुल खेतिका लागि अनुदान सहयोग कार्यक्रम/५० प्रतिशत अनुदानमा बर्ष फलफुलका विरुद्ध वितरण :- गाउँपालिकामा दर्ता भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि कार्यक्रम तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट बर्ष फलफुलका विरुद्धारु ढुवानी सहित परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषकहरुको मागको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ।

(२) भर्मि कम्पोष्ट गड्यौली भल उत्पादन कार्यक्रम
परिचय/पृष्ठभूमि

गड्यौलालाई पातपतिङ्गर, आन्ध्राबाट निस्कने वा फ्याँकिएको पदार्थ खुवाई गुणस्तरीय कम्पोष्ट मल तयार गर्ने विधिलाई भर्मि कम्पोष्ट भनिन्छ र उत्पादित मललाई भर्मि कम्पोष्ट अनिन्छ। यस तरिकाबाट करिब ६० दिनमा स्तरीय कम्पोष्ट तयार हुन्छ। मलमा गड्यौलाको पेटबाट उत्पादन हुने विशेष इन्जायम र व्यावटेरियाहरू रहेका हुन्छन् जसले बिरुवाको वृद्धि विकासमा सहयोग गर्दछ। “फोहोरलाई मोहोरमा रूपान्तरण” गर्ने यस प्रविधिको मददतले शहर बजारको फोहोर व्यवस्थापनमा सहयोग भई उक्त फोहोरबाट हुने वातावरण प्रदुषणबाट जोगाउन सकिन्छ र कौशी खेतीमा समेत उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउन सकिन्छ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- परम्परागत गोठबाट निकलिएको भकारो तथा अन्य सामान खाडलमा कुहाई बनाएको मलमा बिरुवाको लागि चाहिने खाद्यतत्व वृद्धि गर्ने कृषकहरूलाई जागरूक गराउन,
- कम लागतमा गुणस्तरीय मल उत्पादन गर्ने,
- स्थानीय वातावरण स्वच्छ बनाउने।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष

- भौतिक संरचना ठहरा/छाप्रोमा आवश्यक सङ्ख्यामा भर्मि बेड बनाउन सकिन्छ।
- गहिराइ ९० से.मी., चौडाई १ मिटर र लम्बाई आवश्यकता अनुसारको हुने गरी बेड बनाउने। एकभन्दा बढी बेड बनाउनु पर्दा दुई वटा बेडलाई एक आपसमा जोड्नु पर्दछ र दुई बेडको बीचमा गड्यौला पार गर्न सक्ने व्यवस्था गर्नु पर्दछ। धैरै बेडहरू भएको खण्डमा ७५ से.मी. बाटो कायम हुने व्यवस्था गर्नु पर्दछ।

भर्मि बेड बनाउने तरिका

- स्थायी रूपका गाहो अथवा अस्थायी रूपमा काठ अथवा बाँसको प्रयोग गरी बेड बनाउन सकिन्छ।
- बेडको तल्लो तहमा ८ से.मी. सुकेको पराल छवाली राखी सो अन्दा माथि १० से.मी. मलिलो माटो राख्ने।
- Eisenia foetida जातका राता गड्यौलाका बच्चा ४०० प्रति वर्ग मी. दरले राख्ने र सो माथि ४ से.मी. गोबरको धुलो राख्ने।
- २० से.मी. आधा कुहेको सोतर/झारपात/प्राइगारिक सोतका फोहोर एवम् गोबर राख्ने र हल्का पानी छर्क्ने र जुटको बोराले बेड छोप्ने।
- प्रत्येक दिन माथिल्लो सतह भिज्ने गरी हल्का पानी दिने।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्र्स

स्वीकृत स्थानीय दररेट अनुसार

- (अ) रैथाने बाली प्रबद्धन कार्यक्रम कोदो, फापर :- गाउँपालिकामा दर्ता भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि कार्यक्रम तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट खेतिका लागि रैथाने बालीका स्थानीय तथा उन्नत जातका बित खरिद मुन्यमा १०० प्रतिशत र प्रति क्लष्टर सामूहिक रूपमा सञ्चालन हुने गरी एउटा रैथाने बाली चुट्टने मेरीन सहित रैथाने बालीको प्रशोधन, प्लेजिङ, ब्रान्डिङ र परिकार विविधिकरणका लागि अधिकतम ७५% सम्म अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

(क्र) प्लाष्टिक ठनेल वितरण :- गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा विभिन्न साइजका माग अनुसारको प्लाष्टिक ठनेल उपलब्ध गराइनेछ ।

(घ) लक्षीत कार्यक्रमहरु

(अ) दलित तथा एकल महिला र महिलाको मागमा आधारित कृषि विकास कार्यक्रम / दलित, जनजाती पिछडिएको समुदाय लक्षीत प्रस्तावनामा आधारीत कृषि विकास कार्यक्रम वडा नं ५:- गाउँ गाउँसम्म सञ्जाल फैलिएका कृषक समूह एवम् कृषि सहकारी संस्थाहरूको कोषमा रकम उल्लेख्य रहेको तर प्रभावकारी परिचालन हुन नसकेको स्थिति विद्यमान छ । कृषक समूहको हितकोष तथा कृषि सहकारी संस्थाहरूको जगेडा कोष रकमलाई कृषि क्षेत्रमा प्रभावकारी परिचालन गर्न उपयुक्त विधि एवम् नीतिको आवश्यकता रहेको तथ्य समूहहरूबाट, विभिन्न गोप्तीहरू तथा औपचारिक अध्ययन अनुसन्धानबाट प्रस्तुत भएको पाइन्छ । कृषक समूह एवम् सहकारी संस्थाहरूको अनुत्पादक कोषलाई प्रभावकारी परिचालन गरी कृषि प्रसारमा स्रोत जुटाउन कृषक समूह एवम् सहकारी संस्थाहरूलाई महत्वपूर्ण साझेदारको रूपमा पहिचान गर्नु जरूरी भएको छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

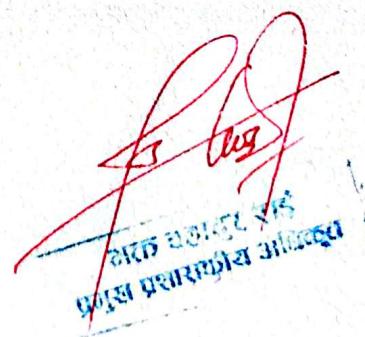
- कृषक समूह एवम् कृषक सहकारी संस्थाको कोष रकमलाई कृषि क्षेत्रको उत्पादन एवम् उपलब्धिमूलक क्षेत्रमा प्रभावकारी परिचालन गर्ने ।
- समूह/संस्थाको संस्थागत लगनशीलता, कार्य दक्षता एवम् जिम्मेवारीपनको विकास गर्दै क्षमता वृद्धि गर्ने ।
- कृषिको व्यावसायिकरणमा टेवा पुऱ्याउने ।
- कृषक समूहहरूलाई सहकारीकरणतर्फ उन्मुख गराउने ।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि

कृषकहरूलाई समूहमा संगठित हुन सहयोग पुऱ्याई उनीहरूको समूहलाई नै कृषि प्रसारको सुनियोजित एवम् सशक्त माध्यमको रूपमा उपयोग गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका कृषक समूह एवम् सहकारी संस्थाहरूको प्रस्तावनाको आधारमा समूह/संस्थालाई उत्पादन साधनको आपूर्ति, उत्पादित वस्तुको खरिद बिक्री, सञ्कलन प्रशोधन, प्रविधि प्रसार तथा समूह/सहकारीमा आधारित खेती प्रविधि सञ्चालन प्रक्रियामा सहयोग पुऱ्याउन सहयोग प्राप्त गरी साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । समूह/सहकारी संस्थाले पेश गरेका प्रस्तावनाहरू मध्ये उपयुक्त प्रस्तावनाको छनौट गरी सो समूह वा संस्थालाई आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि

- स्थानीय तहले वार्षिक कार्यक्रम बजेटमा बजेट प्रस्ताव गर्ने ।
- कार्यक्रम बजेट प्रस्ताव गर्दा एक वर्षका लागि सञ्चालन गर्न सकिने आयोजनाका लागि बजेट प्रस्ताव गर्ने ।
- साझेदारीका लागि सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रवाह गर्ने ।
- साझेदारी कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा सेवा प्रभावकारितामा वृद्धि गर्ने, आयआर्जन कार्यक्रम, प्रविधि प्रसार कार्यक्रम जस्ता कार्यक्रमका लागि प्राथमिकता दिने ।
- कार्यक्रमका लागि समूह/सहकारी संस्थाबाट तोकिएको ढाँचामा निवेदन लिने ।
- कार्यक्रम सञ्चालनका लागि समूह/संस्था छनौट गर्दा महिला, दलित, जनजाति, विपन्न वर्ग एवम् पछाडि परेका वर्गलाई प्राथमिकता दिने ।

- समूह/संस्थाको प्रस्तावना कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्णय कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।
- आयोजना छनौट र मूल्याइकनका आधार कार्यालयले विद्यमान नीति निर्देशिका तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली अनुरूप निर्धारण गरी सोही आधारमा गर्नेछ ।
- स्वीकृत भएका आयोजना समूह, संस्था वा उपभोक्ता समितिमार्फत सञ्चालन गर्नेछ ।
- कार्यालयबाट उपलब्ध गराउने रकम समूह/संस्थाको बैडक खातामार्फत उपलब्ध गराउनेछ । समूहले आफ्नो रकम जम्मा गरेपछि मात्र कार्यालयले अनुदान रकम उपलब्ध गराउनेछ । कार्यालयबाट पहिले एक तिहाइ मात्र रकम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । बाँकी रकम कार्य सम्पन्न अनुगमन प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि मात्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- कार्यक्रम निर्धारित आ.व. भित्र सम्पन्न गरी सक्नु पर्नेछ ।
- समूह/संस्थाले कार्यक्रमको Public audit गराउनु पर्नेछ ।
- समूह/संस्थाको रेकर्ड कृषि शाखाले राख्नु पर्नेछ ।
- कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने रकम समझौता अनुरूप उपलब्ध गराइनेछ । यसका लागि आयोजना स्वीकृत भएपछि कार्यान्वयन गर्नु अघि सम्बन्धित समूह/संस्थासँग कार्यालयले समझौता गर्नेछ ।
- कार्यक्रम सञ्चालन तथा कार्यान्वयनका लागि समझौता गर्दा उपभोक्ता संस्था र कार्यालयको तरफबाट अन्तिम कार्यान्वयन योजना तयार गरी दुवै पक्षको उत्तरदायित्व स्पष्ट रूपले तोक्नु पर्नेछ ।
- कार्यक्रमको अनुगमन मूल्याइकन संयुक्त रूपमा गर्नु पर्नेछ ।
- कार्यसम्पन्न भएपछि समूह/संस्थाले कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ । सो प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयको तरफबाट उपलब्ध गराइने रकम पूर्ण रूपमा भुक्तानी गरिनेछ ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्र्द्द

स्वीकृत बजेट र दररोट अनुसार कृषक समूह/सहकारी/ फर्मले ५० प्रतिशत रकम साझेदारी गरि खर्च गर्न सकिनेछ ।

(आ) पालिकाको प्रमुख राजमार्ग लक्षीत व्यवसायीक कृषि विकास कार्यक्रम :- साना जमिनबाट लिएको उत्पादनले एकातर्फ बजार पाउन कठिन हुन्छ भने अर्कोतर्फ बजारले उपज पाउन कठिन हुन्छ । तसर्थ यस कार्यक्रम मार्फत कृषक, कृषक समूह तथा सहकारी तथा फर्मलाई चक्काबन्दी खेतीमा उत्साहित गराई यस प्रकारको खेती प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने देखिन्छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- चक्काबन्दी खेती मार्फत व्यावसायिक खेती विस्तार तथा प्रवर्द्धन गर्ने ।
- साना तथा दुक्रे जमिनहरूलाई एकत्रित गरी ठूलो क्षेत्रमा गरिने खेतीलाई विस्तार गर्ने ।
- सिँचाइ, यान्त्रीकरण तथा उन्नत प्रविधिको अनुसरण गराई उत्पादन लागत न्यूनीकरण गर्ने ।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि

गाउँपालिकाको तपसिल अनुसारको मुख्य तथा सहायक मार्गहरूमा भएका समूह सहकारीहरूलाई लक्षीत गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

पालिकाको आर्थिक विकास समिति र मुन्ड्याइकन तथा छनौट समितिबाट छनौट गरे पश्चात ती समूहस्थानिय तहका कृषक समूह सहकारी, फर्म तथा संस्थाहरू लाई लक्षीत गरी सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यस कार्यक्रममा उन्नत प्रविधि समेतको कार्य गर्ने गरि न्युनतम ३ रोपनीमा आफैले खेति गर्ने पर्नेछ ।

तपसिलका सडकहरु कार्यक्रोत्रहरु हुनेछन् :-

- मदन भण्डारी राजमार्ग संगम चोक देखी बगपती खण्ड
- नेपालटार स्वर्ग नागबेले धावे तरीगाना सडक
- कोल्टे हाडेवास हुँदै बागखोर नरेटार चुरुम्फा लिम्चुङ्गवुङ्ग सडक
- धावे भुमरे नेपालटार सडक
- दनुवारवेशी रातमाटे मौबासी पलासे हुँदै मिलनचोक सडक
- हाडेवास कक्नी हुँदै कालीखोला झो पु सडक
- नेपालटार उदयपुरगढी हुँदै केउरीनि कुर्कुनटार नयाँवजार देउलीकुना सडक
- उदयपुरगढी पाँडे भञ्ज्याङ्ग सुगे हुँदै द्वारे भञ्ज्याङ्ग सडक
- चुलादुङ्गा सालडाँडा हुँदै पुजारीटार घट्टा सडक
- देउलीकुना वाहुनिटार घट्टा जरुवा हुँदै ताप्ली पोखरी सडक
- आर्किनटार काकुलीखोल्सा माथिल्लो बर्रे हुँदै जरुवा साईपा सडक
- जलकेनि माटेखोला नेपालटार सडक
- चुलदुङ्गा मझुवा हुँदै पुजारीटार सडक
- आहाले थाक्ले वस्तिपुर सडक
- बाहुनिटार शिखरपुर मुर्म सडक
- बलौटे ठाडेगाउँ सडक

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्स

स्वीकृत बजेट र दररेट अनुसार कृषक समुह/सहकारी/ फर्मले ५० प्रतिशत रकम साझेदारी गरि खर्च गर्न सकिनेछ ।

(अ) वित्त विजन लगायतमा अनुदान कार्यक्रमहरु

(अ) मकैको उन्नत वित्त उत्पादनका लागि मुल वित्तमा ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम:- गाउँपालिकामा दर्ता भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि कार्यक्रम तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट मकैको उन्नत वित्त उत्पादनका लागि मुल वित्तमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदान कृषकहरूको मागको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।

(आ) तोरी खेतीका लागि वित्तमा ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम :- गाउँपालिकामा दर्ता भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि विकास तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट तोरी खेतिका लागि वित्तमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदान कृषकहरूको मागको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।

गोपनीय बहादुर राज
प्रधान प्रशासनीय अधिकारी

- (इ) बर्ष धानको उन्नत वित्त उपयोगमा ५० प्रतिशत अनुदान :- गाउँपालिकामा दांडा भएका समुह, कृषि सहकारी, टोल विकास संस्था, कृषि फर्महरूलाई कृषि विकास तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट बर्ष धान खेतिका लागि वित्तमा परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदान कृषकहरूको मागको आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- (ई) कपास खेतिका लागि वित्त विजन वितरण :- गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा कपास खेतिका लागि वित्तमा कृषकहरूको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- (उ) तरकारी खेतीका लागि वित्त लगायतमा समुह /टोल विकास संस्था लगायतलाई अनुदान :गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई १०० प्रतिशत अनुदानमा विभिन्न तरकारीका बीउ बिजनहरु उपलब्ध गराइनेछ । कृषकको मागको आवश्यकता अनुसार तरकारीको मिनिकिट/सीडिकिट शत प्रतिशत अनुदानमा तथा रोग किरा महामारीको बेलामा शत प्रतिशत अनुदानमा विषादी उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- (ऊ) अदुवा तथा लसुन खेतिका लागि अनुदान :- गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा अदुवा तथा लसुन खेतिका लागि कृषकहरूको मागको आधारमा क्रियाकलापमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- (ऋ) अनार तथा अंगुर खेतिमा विरुवामा अनुदान :- गाउँपालिका एवम् वडा कार्यालयमा कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा अनार तथा अंगुर खेतिमा विरुवामा कृषकहरूको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- (ल) सेति केरा खेतिमा विरुवामा ५० प्रतिशत अनुदान :- गाउँपालिकाबाट कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा सेति केराको विरुवामा कृषकहरूको मागको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(च) अन्य व्यवसायिक कार्यक्रमहरु

- (अ) कृषि मिटर उपयोगमा ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम :- गाउँपालिकाका १ देखि ८ बढै वडाका कृषकहरु जस्ते नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट कृषिका लागि उपयोग हुने सिँचाई मिटर प्रयोग गरिरहेका छन् उनिहरु यस कार्यक्रममा सहभागी हुन पाउँछन् । यसको लागि सिँचाई मिटरका लागि कृषकहरूले प्रयोग गरेको मिटरको रिडीइंगका आधारमा तिर्नुपर्ने उपयोगको रकमको ५० प्रतिशत रकम अनुदानका रूपमा सम्बन्धित कृषकको खातामा उपलब्ध गराइनेछ ।

मंत्री यालाई राख
प्रधान प्रशस्ती निधान

(आ) चैते र बर्ष धानमा जैविक मल प्रदर्शन तथा वितरण :- सिञ्चित क्षेत्रमा बर्ष धान-चैते धान प्रणाली अपनाउने कृषक समूह सहभागी गराई धान रोप्नुभन्दा पहिले (२ रोपनी) प्रदर्शन प्लटको १/२ जग्गामा हरियो मल र जिङ्क प्रयोग गर्ने र १/२ जग्गामा प्रयोग नगर्ने ।

- हरियो मल र जिङ्क प्रयोग गरेको र नगरेको दुवै प्लटमा सिफारिस दर बमोजिम समान रूपमा अन्य मलखाद प्रयोग गर्नु पर्दछ ।
- धानपछि लगाउने गहुँ/मकै बालीमा पनि सिफारिस दर बमोजिम समान रूपमा अन्य मलखाद प्रयोग गर्नु पर्दछ । यसबाट अर्को बालीमा समेत हरियो मलको प्रभाव हेन सकिन्छ ।
- यस नितिजा प्रदर्शन पश्चात् फरक पर्न आएको उत्पादकत्व/उत्पादनबाटे कृषकलाई अवगत गराउनु पर्दछ ।
- दुवै प्लटबाट बाली लगाउनु अघि र बाली लगाएपछि माटोको नमूना परीक्षण गराई नितिजामा आएको भिन्नताबाटे कृषकलाई अवगत गराउनु पर्दछ ।
- आवश्यक सामग्रीहरू
 - हरियो मलको बीउ (ढैंचा, सनई, मुड आदि) ३ के.जी.,
 - सिफारिस दर बमोजिमको मलखाद र जिङ्क,
 - साइन वोर्ड २.५ फिट लम्बाई, २ फिट चौडाई,
 - माटो परीक्षण ४ नमूना (२ नमूना बाली अघि, २ बाली बालीपछि) ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्स

स्वीकृत स्थानीय दररेट अनुसार हुनेछ ।

(इ) व्यवसायीक युवा कृषक पुरस्कार कार्यक्रम :- कृषक समूहका उत्कृष्ट सदस्यहरूको यथार्थ पहिचान गरी पुरस्कृत गर्दा उनीहरू प्रोत्साहित भई काममा चाख वढन जाने हुँदा यस प्रतियोगिता अन्तर्गत वस्तुगत आधारमा उत्कृष्ट व्यवसायीक युवा कृषकलाई पुरस्कृत गरिन्छ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- ✓ कृषक समूहहरूमा उत्कृष्ट काम गरिरहेका युवा कृषकहरूलाई उनीहरूको मनोबल बढाउँदै कदर गर्नु र अन्य सदस्यहरूलाई रामो काम गर्ने प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण सिर्जना गर्नु ।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि

- सर्वप्रथम कृषक समूहहरूलाई नै उत्कृष्ट युवा सदस्यहरूको मूल्याङ्कन गर्न लगाउनु पर्नेछ ।
- समूह सदस्य मूल्याङ्कन प्रक्रियामा Sociometric पद्धति समेत अपनाउन सकिने ।
- कृषक समूहले गरेको निर्णयलाई वडा वा कृषक सञ्जालको निर्णय अनुसार गठित मूल्याङ्कन समितिले पुनरावलोकन गर्नु पर्दछ ।
- पालिकाले पालिका स्तरमा कृषकहरूलाई पुरस्कृत गर्दा एक वडाबाट कम्तिमा १ जनासम्म उत्कृष्ट युवा कृषक सदस्यहरू छनौट गरी पुरस्कृत गर्नु पर्नेछ ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्स

- पुरस्कार राशी प्रतिसंख्या युवा कृषक रु १००००।०० हुनेछ ।

मूल्याङ्कनका आधारहरू

अ.०८८८ विजय राज
प्रधान प्रापारामी ३.३.२०८८

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका आधारहरू	पूर्णाङ्क
1	बैठक सञ्चालन र निर्णय लिन पुऱ्याएको योगदान	10
2	हितकोष स्थापना गर्न नियमित रूपले रकम जम्मा गरे/नगरेको	10
3	नेतृत्व लिने क्षमता	10
4	समूह सदस्यले छरछिमेकमा पुऱ्याएको कृषि प्रसार सेवा	10
5	समूह सदस्यले अरु सदस्यहरूलाई पुऱ्याएको सहयोग	10
6	सम्बन्धित सरकारी, गैरसरकारी तथा अन्य संघ संस्थासँगको सम्बन्ध	10
7	उदयमशीलता/ट्यावसायिकता	10
8	नयाँ काम गर्न सिर्जनशीलता/अग्रसरता	10
9	समूह भित्रको संस्थागत विकास/टिम स्पिरिटको आवाना	10
10	समूहको कार्य सम्बन्धी वार्षिक योजना (सामाजिक सेवा समेतलाई विचार गर्नुपर्ने)	10
	जम्मा:	100

(ए) बडाभरि कृषि फर्म तथा समुहलाई अदुवा र वेसार खेतीमा अनुदान बडा नं ३ :- गाउँपालिकाको बडा नं ३ मा रहेका कृषक समुह, सहकारी, फर्म, उदयमीहरूलाई पालिकाको कृषि तर्फ विनियोजन भएको बजेटबाट कृषकहरूलाई परल मुल्यको ५० प्रतिशत अनुदानमा अदुवा र वेसार खेतिका लागि कृषकहरूको मागको आधारमा क्रियाकलापमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(ऐ) सेति केरा खेतीमा प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम:- गाउँपालिकाको सबै बडाहरूमा रहेका कृषक समुह, सहकारी, फर्म, 'उदयमीहरूलाई सेति केरा घरी विक्री गरेको प्रमाणका आधारमा कृषि प्राविधिक र अनुगमन समितिको सिफारीसका आधारमा प्रति घरी रु १००।० का दरले प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध अनुदान उपलब्ध गराइनेछ

(छ) तालीम, गोच्छी लगायतका विविध कृषि विकास कार्यक्रमहरू

(अ) विषादीको सुरक्षित प्रयोग प्रबोधन कार्यक्रम

परिचय/पृष्ठभूमि

माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई अन्नबाली/तरकारी बाली/फलफूल बालीमा रोगकीरा नियन्त्रणको लागि प्रयोग हुने बाली संरक्षण क्रियाकलापबारे स्कूलको कक्षा कोठमा प्रशिक्षण गरिन्छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

स्कूले विद्यार्थीहरूलाई बालीनालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा नियन्त्रणमा प्रयोग हुने विषादी तथा प्रविधिबारे जानकारी गराउनु ।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि

- कृषि पकेट क्षेत्र भित्र रहेका माध्यमिक स्कूलसँग समन्वय गरी मिति र समय निर्धारण गर्ने ।
- कक्षा ९ र १० मा अध्ययनरत ४० जना विद्यार्थीहरूलाई मल्टि मिडियाको सहायताले फोटो तथा भिडियो सहायताबाट दुई घण्टाको सैद्धान्तिक र व्यवहारिक प्रशिक्षण गर्ने ।

२०८५ वित्त वर्ष
प्रभुत्व प्रशासनकोष उच्चिल्लित

- विद्यार्थीहरुलाई स्थानीय बजारमा उपलब्ध हुन सक्ने जैविक तथा रासायनिक रोगनाशक, कीटनाशक तथा झारपातनाशक विषादी देखाउने ।
- प्रशिक्षणको लागि घाहिने सामग्री मल्टिमिडिया, कम्प्युटर, एगोभेटमा उपलब्ध जैविक तथा रासायनिक विषादीको लेवल सहितको वट्टा, प्वाकेट, स्प्रेयर, विभिन्न फेरोमेन ट्रयाप तथा ल्युर, पोष्टर, पम्पलेट आदि।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्स

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उदघाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०।-
४	मसल्न्द (शैक्षिक सामग्री)	रु./सहभागी	१००।-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००।-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल इत्यादिका लागि।	रु	१०००।-
१३	सहभागीलाई यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	३००।०

(आ) समूह सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि तालिम

परिचय/पृष्ठभूमि

कृषक समूह परिचालन तालिममा कृषि प्राविधिकहरुद्वारा कृषक समूहलाई क्रियाशील तथा गतिशील बनाउनको लागि विभिन्न किसिमका तालिमहरू दिइन्छ। यसबाट एकातिर कृषक समूहहरू सबल एवम् सुदृढ भई कृषि प्रसार कार्यक्रमकोस्तर वृद्धि हुन जाने देखिन्छ भने अर्कोतिर यसबाट सेवागाहीमा प्रसस्त पहुँच वृद्धि हुन जाने भई फिल्डमा कार्यरत प्राविधिकहरू र कृषक समूहहरू बीचको पारस्परिक सम्बन्धमा वृद्धि हुन जानेछ। यस प्रक्रियाबाट कृषकहरूको सही समस्या पहिचान हुने र कृषि प्रसार कार्यक्रम अझौं बढी प्रभावकारी हुन्छ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- कृषक समूहहरू सबल एवम् सुदृढ हुने,
- प्राविधिक र समूहका बीच पारस्परिक सम्बन्ध बढ्ने तथा कृषि सेवाको पहुँच बढ्ने ।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि

- तालिमहरू सञ्चालन गर्दा समूह बैठकको दिनमा नै सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
- तालिममा कृषि प्राविधिकले समूह व्यवस्थापन, हितकोष परिचालन तथा लेखा व्यवस्थापन, समूह नेतृत्व तथा उद्यमशीलताको विकास, आन्तरिक तथा बाह्य स्रोत सङ्कलन र व्यवस्थापन, सरकारी अनुदानको प्रक्रिया, छोटो प्रस्तावना तयारी आदि विषयमा तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।
- सिजन वा बाली विशेष अनुसार समूहको माग र समस्यामा आधारित रही नर्सरी व्यवस्थापन, प्लाष्टिक टनेल निर्माण, भकारो सुधार, माटोको नमूना लिने तरिका प्रदर्शन, तरकारीमा रोगकीरा व्यवस्थापन आदि विषयलाई पनि समेट्न सकिनेछ।

गठां सदृश्यर साई
 प्रगति प्रशासनीय अधिकृत

- धैरे समूहहरू भएको अवस्थामा प्राविधिकहरूको उपलब्धीताको आधारमा तालिमको तालिका बनाई सबै समूहहरूलाई पालेपालो समेट्ने प्रयास गर्नु पर्दछ ।
- कृषक समूह परिचालन गर्दा महिला तथा पिछडिएका वर्गहरू समावेश भएका समूहहरूलाई विशेष प्राधिमिकता दिनु पर्नेछ ।
- यस्तो तालिममा बढीमा चार कक्षासम्म समावेश गर्न सकिन्छ ।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष/खर्च मापदण्ड/नम्सँ

सि.नं.	नम्सँको विवरण	इकाई	नम्सँ दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००।-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००।-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत	रु./सहभागी/दिन	१५०।-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री)	रु./सहभागी	५०।-
५	बस्तुगत टेवा	रु	३००।-
६	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल इत्यादिका लागि।	रु	७००।-

(इ) आँप खेति प्रविधि र अनुसन्धान विषयक कृषि अनुसन्धान परिषदसंग समन्वयमा तालीम सञ्चालन परिवय/पृष्ठभूमि: पालिका स्तरिय आँप खेति प्रविधि तालिम भन्नाले पालिका सदरमुकाम वा अन्यत्र जहाँ सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागीको (आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्न नभ्याईने) आवासको व्यवस्था गर्नुपर्न तालिम समझानुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-५ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष जान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि:

- तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्यसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गरौं भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ । तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने ।
- तालिम कार्यक्रममा फिल्ड श्वमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्सँ:

सि.नं.	नम्सँको विवरण	इकाई	नम्सँ दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर बाहिय प्रशिक्षक	रु./कार्यपत्र	१४००।-

उत्तर प्रदेश राज्य
प्रगुण प्रशासनीय अधिकारी

	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००/-
२	प्रवचन वापत अधिकृत स्तर बाहिय प्रशिक्षक पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	१०००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उदघाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	३००/-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./सहभागी	१००/-
५	तालिम सामाग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकाबन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००/-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुत ईत्यादिका लागि।	रु	१०००/-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००/-
१२	तालीमका सहभागीहरुलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामाग्रीहरु वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	५००/-
१४	सहभागीहरुलाई तालीमका क्रममा छोटो अन्तर कृषक भिजिट	रु./सहभागी/दिन	७००/-
१५	सवारी भाडा	रु./दिन	प्रचलित बजार दर

दृष्टव्यः

- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ कृषक तालिम, भ्रमण र गोष्ठी आदिमा सहभागी कृषकको दैनिक तथा भ्रमण भता सम्बन्धमा कृषकहरुलाई सरकारी कामकाजको दौरानमा भ्रमण गर्दा भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को अनुसूची २ र ३ मा व्यवस्था भए अनुसार चतुर्थ तहले पाउने सरह दैनिक भता प्रदान गर्ने।
- ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भता दिन सकिनेछ।
- ✓ तालिमका लागि इन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

(इ) वडा नं २ मा तरकारी खेति सम्बन्धित तालीम वित्त विजन वितरण

परिचय/पृष्ठभूमि: वडा नं २ कार्यालयको मागमा सञ्चालन हुने तालिम वडा नं २ को वडा कार्यालयमा सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको आफ्नो घर वा साविकको उसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्न भ्याईने,

मरु वटारु राम
चलाय प्राप्ति सकीय उत्तमता

आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम सम्झनुपर्दछ। कृषिको विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष जान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रकृया/कार्यविधि:

- ↳ तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाँड़को कृषि विकासमा केही गरौं भन्ने आवाना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- ↳ तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- ↳ सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- ↳ शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने।
- ↳ तालिम कार्यक्रममा फिल्ड श्रमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्सः:

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००/०
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उद्घाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०/-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री)	रु./सहभागी	१००/-
५	तालिम सामग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००/-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु	१०००/-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००/-
१२	तालीमका सहभागीहरूलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामाग्रीहरू वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	३००/०

दस्तावेजः

✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।

मानव संसाधन विभाग
प्रगति प्रशासनीय अधिकारी

- प्रधानमंत्री कार्यपालिका
सभापति कार्यपालिका
मुख्यमंत्री, उत्तराखण्ड
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्ने परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको भित्र समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
 - ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
 - ✓ विभिन्न विशिष्ट व्यक्तिहरूलाई यस्ता समारोहमा आमन्त्रण गरिएको अवस्थामा यस्ता सबै व्यक्तिहरूको खाजा, खाना व्यवस्था गरिएको अवस्थामा बढीमा एकमुँष्ठ रु. २०००।- सम्म खर्च गर्न सकिनेछ तर विशिष्ट व्यक्तिहरूको उपस्थिति भएको प्रमाणित हुनु पर्नेछ।
 - ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भता दिन सकिनेछ।
 - ✓ तालिमका लागि ईन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

(3) कृषकहरूलाई व्यवसायिक तरकारी खेति सम्बन्धित तालीम तथा वित्त विज्ञ वितरण

परिचय/पृष्ठभूमि: वडा नं ७ कार्यालयको मागमा सञ्चालन हुने तालिम वडा नं ७ को वडा कार्यालयमा सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागीको आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्ने ब्याईंने, आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम सम्झनुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष जान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रकृया/कार्यविधि:

- ↳ तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गर्ने भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- ↳ तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- ↳ सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- ↳ शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने।
- ↳ तालिम कार्यक्रममा फिल्ड भ्रमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्बर:

सि.नं.	नम्बरको विवरण	इकाई	नम्बर दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००।-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००।-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उद्घाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५।-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./सहभागी	१००।-

गोपनीय उत्तराखण्ड
प्रधानमंत्री कार्यपालिका

५	तालिम सामागी (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्टीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्षा तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भत्ता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००/-
८	सहयोगी भत्ता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु	१०००/-
११	प्रतिवेदको पारिश्रमिक	रु	१०००/-
१२	तालीमका सहभागीहरूलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामागीहरु वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	३००।०

द्रष्टव्यः

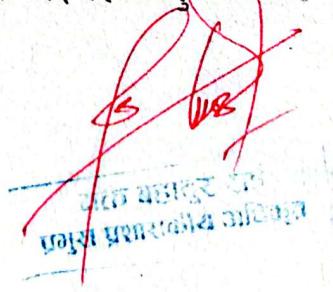
- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ एक कार्यकम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भत्ता दिन सकिनेछ।
- ✓ सम्बन्धित कार्यालयले सजालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ तालिमका लागि इन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक अमरण भत्ता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

(३) **मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेति सम्बन्धित तालीम तथा वित्त विजन लगायत सामागी वितरण परिचय/पृष्ठभूमि:** वडा नं ५ कार्यालयको मागमा सञ्चालन हुने तालिम वडा नं ५ को वडा कार्यालयमा सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्न ब्याईंने, आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम सम्झनुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

कार्यक्रमको उद्देश्यः कृषकहरूको विषय विशेष ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रया/कार्यविधिः

- तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गरी भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित सम्हबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निष्ठानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।

-

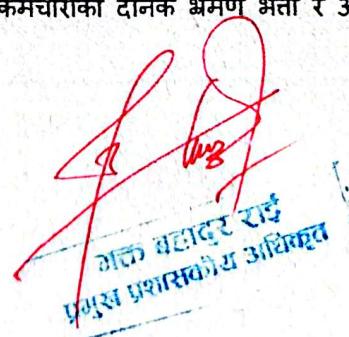
 ✤ शैक्षिक सामग्रीहरु (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरु) को व्यवस्था मिलाउने।
 ✤ तालिम कार्यक्रममा फिल्ड भ्रमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरुसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्बर:

सि.नं.	नम्बरको विवरण	इकाई	नम्बर दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उदघाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०।-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./सहभागी	१००।-
५	तालिम सामाग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००।-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०।-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००।-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु	१०००।-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००।-
१२	तालीमका सहभागीहरुलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामाग्रीहरु वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	३००।०

दस्तख्यः

- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कन्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्ने परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरुको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भता दिन सकिनेछ।
- ✓ तालिमका लागि ईन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

 गणेश बहादुर रायमाझी
 पशासिक्षाकोष अधिकारी

(ए) कृषकलाई तालीम तथा कृषि सामग्री वितरण

परिचय/पृष्ठभूमि: वडा नं १ कार्यालयको मागमा सञ्चालन हुने तालिम वडा नं १ को वडा कार्यालयमा सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्ने छ्याईने, आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम समझनुपर्दछ। कृषिको विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि:

- तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गरौं भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई भित्र समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने।
- तालिम कार्यक्रममा फिल्ड भ्रमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निरिचय गर्न।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्सः

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००/-
२	प्रवचन बापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उद्घाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०/-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री)	रु./सहभागी	१००/-
५	तालिम सामग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भत्ता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००/-
८	सहयोगी भत्ता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु	१०००/-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००/-
१२	तालीमका सहभागीहरूलाई विभिन्न वित्त विजेन लगायतका विभिन्न सामग्रीहरू वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर

प्राप्ति संलग्न दस्तावेज
प्राप्ति प्रशासनकोष अधिकृत

द्रष्टव्यः

- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्ने परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र बापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भत्ता दिन सकिनेछ।
- ✓ तालिमका लागि ईन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक अमण भत्ता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

(ऐ) व्यवसायिक तालिम तथा कृषि सामाग्री वितरण

परिचय/पृष्ठभूमि: वडा नं ८ कार्यालयको मागमा सञ्चालन हुने तालिम वडा नं ८ को वडा कार्यालयमा सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्ने झार्डाइने, आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम सम्झानुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

कार्यक्रमको उद्देश्यः कृषकहरूको विषय विशेष ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रकृया/कार्यविधिः

- ↳ तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गर्ने भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- ↳ तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- ↳ सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- ↳ शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने।
- ↳ तालिम कार्यक्रममा फिल्ड अमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/मर्म्मः

सि.नं.	मर्म्मको विवरण	इकाई	मर्म्म दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवचन बापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उद्घाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५।-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./सहभागी	१००।-

गर्नु पहाडु राई
प्रग्नु प्रशाराई अधिकृत

५	तालिम सामागी (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	२०७३	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु		प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु		५००/-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु		१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु		३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु		१०००/-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु		१०००/-
१२	तालीमका सहभागीहरूलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामागीहरू वितरण	रु./सहभागी		प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन		३००।०

दृष्टव्यः

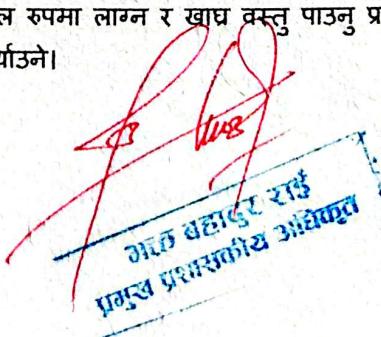
- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्न परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भता दिन सकिनेछ।
- ✓ तालिमका लागि इन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

(ओ) विश्व खाद्य दिवस

परिचय/पृष्ठभूमि: सन् १९८१ देखि खाद्य तथा कृषि संगठन स्थापना भएको दिन प्रत्येक वर्षको १६ अक्टोबरमा संसार भरका लगभग १८० भन्दा बढि सदस्य राष्ट्रहरूमा विश्व खाद्य दिवस मनाइन्छ। यसै अनुरूप नेपालमा पनि सन् १९८१ अर्थात वि.सं. २०३८ सालमा प्रथम विश्व खाद्य दिवस मनाइएको थियो। कृषि उत्पादन तथा खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी जनस्तरमा चेतना जगाउने र यस क्षेत्रमा लागि रहेका संघ संस्थाहरूलाई प्रोत्साहित गर्न वार्षिकरूपमा खाद्य तथा कृषि संगठनसँग समन्वय गरी यो दिवस केन्द्रिय र जिल्ला स्तरमा मनाउँदै आइएको छ।

कार्यक्रमको उद्देश्यः

- ✓ भोकमरी र कुपोषणको अन्त्य गर्नका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने।
- ✓ कृषि तथा खाद्य उत्पादन वृद्धि गर्ने प्रयासमा अविरल रूपमा लाग्न र खाध वस्तु पाउनु प्रत्येक नागरिकको नैसर्गिक हक हो भन्ने जनचेतना प्रत्येक समाजमा पुर्याउने।

- ✓ खाद्यान्न, फलफूल, तरकारी, पशु पंक्ती, बीड़ विजेन सभायत विभिन्न बाली उत्पादक उत्कृष्ट कृषक, महिला, व्यापारी, व्यवसायी, कृषि उद्यमी, कृषक समूह एवं विद्यार्थीहरुलाई सम्मानित गर्दे राष्ट्रिय, जिल्ला तथा गाउँपालिका स्तरमा जनचेतना मूलक कार्यक्रम आयोजना गरी पुरस्कार प्रदान गर्ने।
- ✓ खाध उत्पादन तथा खाध पहुँच बढाउन हौसला प्रदान गर्ने।

कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रम/कार्यविधि:

- ↳ विद्यार्थीहरुस्थीय निबन्ध प्रतियोगिता गराउनुको साथै कृषक, महिला तथा बुद्धिजीवीहरुबाट प्रवचन जस्ता कार्यक्रमहरू आयोजना गरी जनसाधारणलाई आकृष्ट गर्नु पर्दछ।
- ↳ खाद्य सुरक्षामा योगदान दिने कृषक समूह तथा सहकारीहरुको सहभागितामा चेतनामूलक व्यानर, प्लेकार्ड सहितको झाँकीले नगर परिक्रमा गर्न जस्ता कार्यक्रम आयोजना गरी खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने कार्य गर्नु पर्दछ।
- ↳ उक्त दिवसको प्रतिवेदनको साथै आफ्नो जिल्ला खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर भए नभएको विवरण तथा खाद्य उत्पादन स्थितिको विस्तृत विवरण सहित सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन पठाउनु पर्दछ।

कार्यक्रमको बार्यिक पक्ष वर्ष मापदण्ड नम्र :

पालिका स्तर:

निबन्ध प्रतियोगितामा विजयी विद्यार्थीहरुलाई नगद तथा शैक्षिक सामग्री पुरस्कार प्रदान गर्ने:

प्रथम: रु. २,०००/-

द्वितीय: रु. १,५००/-

तृतीय: रु. १,०००/-

सान्तवना: रु. ८००/-

प्रतियोगिता छानौट समितिका सदस्यलाई आवश्यकताको आधारमा बैठक भत्ता र बाहिरबाट छानौट समितिमा सदस्य बोलाउनु पर्ने भएमा नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराउनु पर्ने छ। विश्व साध दिवस सम्बन्धी व्यानर/प्लेकार्ड सहित कृषक समूह/सहकारीहरुको झाँकीले नगर परिक्रमा गर्न व्यवस्थापन खर्च रु. ५,०००/- विश्व खाद्य दिवसको नारा सहितको जानकारीमूलक व्यानर तयार गरी बढी भन्दा बढी नागरिकले देखे ठाउँमा टाँगन: व्यानर (४ वटा) तयारी खर्च: रु. ४,०००/-

परिच्छेद-४

तिविध

१४. सार्वजनिक सुनुवाई र विवरण प्रकाशन गर्नुपर्ने: (१) कार्यक्रमको विषयमा पारदर्शिताको लागि सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्नेछ।

(२) अनुदानग्राहीलाई अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धित कार्यालयले अनुदान सम्बन्धी विवरण वेबसाइटमा (वेबसाइट नभएको हकमा सूचनापाटी वा बुलेटिन मार्फत) नियमितरूपमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

(३) सम्बन्धित कार्यालयले अनुदानको अभिलेख राखी सोको विवरण अद्यावधिक समेत गर्नु पर्नेछ।

(४) सञ्चालन भएको कार्यक्रमको बारेमा अनुसूची-४ बमोजिमको जानकारीमूलक होर्डिङ बोर्ड कार्यक्रम स्थलमा राख्नु पर्नेछ।

१५ बीमा गर्नु पर्ने: (१) यस कार्यविधि अनुसार नगद अनुदान प्राप्त गर्न कृषि विमामा आवद्ध कृषकहरुलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।

[Handwritten signature]
मार्ग धारादूर राज
प्रधान प्रशासकोय उत्तिष्ठान

- संघीय सरकार
नेपाल
- (२) यो कार्यविधि अनुसार व्यवसायिक कार्यका लागि अनुदान प्राप्त गर्ने अनुदानग्राहीले फर्म/भौतिक पूर्वाधारको समेत बीमा गर्न सक्नेछ।
- (३) अनुदानग्राहीले कृषि सम्बन्धी बीमा नगरेको अवस्थामा त्यस्तो व्यवसाय तथा पूर्वाधारमा क्षति पुग्ने गएमा सोको जिम्मेवार अनुदानग्राही स्वयं हुनु पर्नेछ।
१६. पुरस्कार असुल उपर र कारबाही (सजाग र फकवाको छ्यवस्था): (१) तोकिएको समय भन्दा अगाडी, तोकिएको भापटण र गुणस्तरीय कार्यसम्पन्न गर्ने अनुदानग्राही र सम्बन्धित कार्यमा संलग्न कर्मचारी पुरस्कृत गर्न सकिने।
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम प्रवाह भएको अनुदान रकम सम्बन्धित कार्यमा प्रयोग नगरी अन्यत्र प्रयोग गरेको पाइएमा वा हिनामिना भएको प्रमाणित भएमा सम्बन्धित पक्षबाट प्रचलित कानून सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ।
- (३) समझौता बमोजिम सम्पन्न भएको कार्यहरू मध्ये कुनै सम्पन्न कार्यहरू विपद् वा अन्य कुनै काबु बाहिरको परिस्थितिबाट क्षति भएको अवस्थामा भने उक्त क्षतिको प्रमाणित (मुचुल्का वडाको सिफारिस/प्रहरी प्रतिवेदन कागजात प्रमाण) विवरण सहित एक महिनाभित्र अनुदान प्राप्त गरेको निकायमा लिखित जानकारी गराउनु पर्नेछ। यस्तो अवस्थामा सम्बन्धित समितिको निर्णयानुसार हुनेछ।
१७. अनुदानवाहीलाई दिङ्गे अनुदान उल्लेख गर्नु पर्ने: (१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गरी सेवा प्रवाह गर्ने अनुदानग्राहीहरूले सहुलियत दरमा सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था समझौताका शर्तहरूमा नै उल्लेख गरी लागु गर्नु पर्नेछ।
१८. दोहोरो सुविधा लिन नपाउने: (१) अनुदानग्राहीले एउटै कामको लागि संघ, प्रदेश वा स्थानीय तह वा एक भन्दा बढी निकायबाट अनुदान प्राप्त गर्ने सक्ने छैन।
 तर अन्य साझेदार निकायसँग स्पष्टसँग समझौता भई लागत इष्टिमेटमा समेत साझेदारीको हिसा उल्लेख गरिएको अवस्थामा अनुदान प्रदान गर्न वाधा पर्ने छैन।
 २) अनुदान प्रवाह गर्दा बिगतमा अनुदान प्राप्त नगरेकाहरूलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।
 तर बहुवर्षिय प्रकृतिका आयोजना तथा एकै कृषक/फर्म/समुह वा अन्य अनुदानग्राहीले समझौतामा स्पष्ट पारी फरक कार्य गर्ने गरि अनुदान प्राप्त गर्न वाधा पर्ने छैन।
१९. कार्यक्रमको दोहोरोपना: कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तया स्थानीय तह र अन्य कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने आयोजनाहरूसँग दोहोरोपना नहुने गरि आवश्यक समन्वय गरेर कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
२०. जिम्मेवार हुने: (१) अनुदानग्राहीले पालिकाको अनुदान उपयोग गर्दा वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्ने एवम् वित्तीय उत्तरदायित्व बहन गर्नु पर्नेछ।
 (२) अनुदान लगायतका सहायता वितरण कार्यको गुणस्तर र सो सम्बन्धी वित्तीय जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखको हुनेछ।
 (३) कुनै विशेष कारणवश वा काबु बाहिरको परिस्थिति बाहेक अनुदानग्राहीको कारणबाट समझौता अनुरूप तोकिएको समयसीमा भित्र कार्य सम्पन्न हुन नसकी अनुदान रद्द भएमा वा अनुदानको रकम पूरा भुक्तानी नभएमा अनुदानग्राही स्वयं जिम्मेवार हुनेछ।
२१. समझौता बमोजिम हुने: (१) यस कार्यविधि अनुरूप सञ्चालन हुने क्रियाकलाप र विकास गरिएका पूर्वाधार तथा सुविधाको प्रयोग समझौतामा तोकिए बमोजिमको प्रयोजनका लागि मात्र गरिनेछ र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायको पूर्व स्वीकृति देगर तोकिएको अवधिभित्र कुनै प्रकारको फेरबदल वा सरचनाको स्वरूप: परिवर्तन, विक्री वितरण कार्य गर्न पाईने छैन।

मर्क धराद्दर राई
एग्ज प्रसारणीय अधिकृत

(२) यस कार्यविधि अनुसार संचालित कार्यक्रम सम्बन्धी भएपछि कम्तीमा समझौतामा तोकिएको अवधिसम्म निरन्तर रूपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

२२. गुनासो व्यवस्थापनः (१) अनुदानग्राहीको अनुदान प्राप्तीका सम्बन्धमा कुनै गुनासो भएमा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धित उदयपुरगढी गाउँपालिकामा निवेदन दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्बन्धित वडाको गुनासो भएमा उदयपुरगढी गाउँपालिकाबाट गुनासो व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ।

२३. अन्यः (१) अनुदान कार्यक्रमका अतिरिक्त कृषि प्रसार सेवा विशेष कृषि कार्यक्रम एवम् कृषकलाई प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको खर्चको सीमा कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

(२) स्वीकृत अनुदान रकममा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कर सम्बन्धी व्यवस्था प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ।

(३) हरेक आगामी आर्थिक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने कृषि विकास कार्यक्रम बजेट अनुमान गरी चैत्र मसान्त भित्र कार्यपालिकाको आर्थिक विकास समितिमा अनुसूची ११ बमोजिमको आयोजना प्रस्ताव (Project Proposal) को ढाँचा भरी पठाउन सक्नेछ।

(४) यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका कार्यक्रमहरूका सम्बन्धमा जुन वडामा सञ्चालन भएको हो सोही वडाले त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यक कार्यविधि स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने बाधा पर्ने छैन।

२४. व्याख्या र बाधा अड्काउ फुकाउः (१) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै द्रविधि उत्पन्नः भएमा वा कुनै बाधा अड्काउ आईपरेमा वा संशोधन गर्नु परेमा कार्यपालिकाले आवश्यक निर्णय गरी स्पष्ट गर्ने वा बाधा अड्काउ फुकाउन वा संशोधन गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भए पनि आर्थिक पक्षमा प्रभाव पर्ने विषयमा कार्यपालिकाको सहमति बमोजिम सम्बन्धित शाखाले कार्यविधिमा संशोधन गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद ४

अरिवाना गर्न सक्ने

२५. कार्यविधि विपरित कार्य गरेको मानिने: (१) कसैले देहायको कुनै कार्य गरेमा यस कार्यविधि विपरित काम गरेको मानिनेछ।

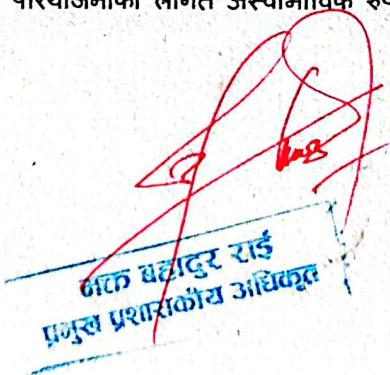
(क) समझौता बमोजिमको काम नगरेमा वा तोकिए भन्दा अन्य कार्य गरेमा

(ख) समझौता बमोजिमको परिमाण भन्दा कम वा कम गुणस्तरको काम गरेमा

(ग) अन्य व्यक्ति, फर्म, कम्पनीले गरेको कामलाई आफूले गरेको भनी अनुदान लिन खोजेको पुष्टि भएमा वा अनुदान लिन खोजेमा

(घ) झुट्ठा वा गलत विवरण पेश गरी वा अन्य व्यक्ति, फर्म, कम्पनीको नाम किर्ते गरी वा अन्य कसैको किर्ते सहीछाप गरी अनुदान लिएमा

(ङ) झुट्ठा विवरणको आधारमा परियोजनाको लागत अस्वाभाविक रूपमा बढाई बढी अनुदान लिएमा

(च) अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक समूह, सहकारी वा उपभोक्ता समिति आदिको बैठक तथा उपस्थिति आदिको झुठो निणय तथा आरुको नाम सहीछाप तथा प्रमाणपत्र पेश गरेमा

(छ) दफा ३ को उपदफा (५) बमोजिमको अवधिसम्म व्यवसायको निरन्तरता नदिएमा

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्य भएको जानकारी प्राप्त गर्ने व्यक्तिले त्यस्तो कार्य भएको उन्तु सम्बन्धित निकायमा दिन सक्नेछ ।

२६. जरिवान गर्ने सक्ने: (१) कसैले दफा २५ को उपदफा (१) बमोजिमको कार्य गरेमा देहाय बमोजिमको जरिवाना हुनेछ

।

(क) खण्ड (क) र (ख) बमोजिमको कार्य गरेमा अनुदान प्राप्त गरेको रकम असुलउपर गरी अनुदान रकमको १५ देखि २५ प्रतिशत सम्म जरिवाना

(ख) खण्ड (ग), (घ), (ङ) र (च) बमोजिमको कार्य गरेमा अनुदान प्राप्त गरिसकेको अवस्थामा प्राप्त अनुदान रकम असुल उपर गरी अनुदान रकमको १५ प्रतिशत सम्म जरिवाना

(ग) खण्ड (छ) र (ज) बमोजिमको कार्य गरेमा अनुदान प्राप्त गरेको रकम असुलउपर गरी अनुदान रकमको १० प्रतिशतसम्म जरिवाना

(२) दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिमको कार्य गर्ने वा त्यस्तो कार्य गर्न मद्दत पुर्याउने कुनै निकाय वा संस्था भए त्यस्तो निकाय वा संस्थाको प्रमुख कार्यकारी वा कार्यकारी हैसियतमा कार्य सम्पादन गर्ने व्यक्तिलाई कारवाही हुनेछ

।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको व्यक्तिलाई जरिवाना गर्नु अघि आफूलाई लागेको आरोपको खण्डन गर्ने मनासिव माफिकको मौका दिनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) र (२) बमोजिम जरिवाना भएको अवस्थामा त्यस्तो अनुदानगाहीलाई ५ वर्ष सम्म अनुदान उपलब्ध गराइनेछैन ।

२७. असल नियतले गरेको कामको बचाउँ: (१) यस कार्यविधि अन्तरगत कार्य सम्पादन गर्ने शिलसिलामा असल नियतले गरेको कुनै काम कारवाहीको सम्बन्धमा गाउँपालिका वा अन्तरगत कार्यरत कर्मचारी व्यक्तिगत वा सामूहिक रूपले जवाफदेही हुने छैन तर असल नियतले गरेको काम हो होइन भन्ने सम्बन्धी उजूरी गाउँसभा सामू दिन सकिनेछ र गाउँ सभाले एक छानविन समिति बनाई सो समितिको सिफारिसको आधारमा सो सम्बन्धी निर्णय लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रक्रिया पूरा नगरी र बदनियतसाथ गरिएको कार्यको कुनै बचाउ हुनेछैन ।

[Signature]
लाल बहादुर राई
प्रधान प्रशासकीय अधिकृत

२८. रोक्का राख्ने: अनुदान लिने अनुदानग्राहीले दफा २५ बमोजिमको कोर्टके गरेमा दफा २६ को उपदफा (१) बमोजिमको रकम असुल उपर गर्ने प्रयोजनको लागि निजको कारोबार, सम्पत्ति तथा बैंक खाता रोक्का राख्न गाउँपालिकाले सम्बन्धित निकायलाई लखी पठाउनेछ ।

२९. पुनरावेदन गर्न सक्ने: दफा २६ बमोजिमको जरिवाना अनुदानग्राहीलाई चित नबूझेमा सम्बन्धित जिल्ला अदालत समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

आजाले,
भक्त बहादुर राई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भक्त बहादुर राई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(परिच्छेद-२ को दफा ७ (१) सँग सम्बन्धित)

कृषि कार्यक्रम अनुदानमा वितरण कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी आवेदन माग/प्रस्ताव आह्वानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति

प्रस्ताव पेश गर्ने अन्तिम मिति

आर्थिक वर्षको उदयपुरगढी गाउँपालिकाको स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार अनुदानमा कृषि यस गाउँपालिकाको आ.व.२०८१।०८३ को स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, कार्यविधि २०८२ ले तोके बमोजिमका शर्तहरु पालना गरी कार्यक्रम साझेदारी गर्ने ईक्चुक आवेदकहरूवाट यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ औं दिन सम्म कार्यालय समय भित्रमा प्रस्ताव दर्ता गर्नु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । साथै रित नपुगेका वा म्याद नाधी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरु छनौटका लागि समावेस हुन नसक्ने व्यहोरा समेत यसै सूचना दधारा जानकारी गराइन्छ । थप जानकारीको लागी उदयपुरगढी गाउँपालिकाको कार्यालय, उदयपुरगढी उदयपुरमा सम्पर्क राख्न हुन साथै उदयपुरगढी गाउँपालिकाको वेवसाई <https://udayapurgadhimun.gov.np> बाट कृषि विकास अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०८२ डाउनलोड गरी थप जानकारी लिन सक्नु हुनेछ ।

सि. न.	कार्यक्रमको नाम	ईकाइ	परिमाण	प्रति प्रस्ताव अधिकतम साझेदारी रकम	प्रस्ताव पेश गर्ने सक्ने सम्भावित तारीख
१					
२					
३					
४					
५					

तपशिल :

१. नेपाली जागरिकताको प्रतिलिपि ।
२. समूह, सहकारीको हकमा बैठकको निर्णयको प्रतिलिपि ।
३. दर्ता, नवीकरण, स्थायी लेखा नं, कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
४. जग्गा धनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि ।
५. जग्गा भाडामा लिएको भए कम्तिमा ५ बर्षको करार सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
६. लागत अनुमान तथा कार्यक्रमको लागत सहभागिता खुलेको प्रस्ताव ।
७. कार्यालयको ढाँचा अनुसारको लिवेदन तथा प्रतिबद्धता पत्र ।
८. सम्बन्धित वडाको सिफारिस ।
९. तालिम वा अनुभव भए सो को प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
१०. आवस्यक अन्य कागजातहरु ।

महान् बहादुर राई
प्रगुस्त प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची २ (क)

(परिच्छेद-२ को दफा ७ (२) सँग सम्बन्धित)

अनुदानको लागि पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा (नमूना)

मिति:

विषय: अनुदान उपलब्ध गराइदिनुहुन ।

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू.
उदयपुरगढी गाउँपालिकाको कार्यालय, उदयपुरगढी

महोदय,

तहाँ कार्यालयबाट मिति..मा प्रकाशित सूचना अनुसार सञ्चालन हुन लागेको..... कार्यक्रमको उद्देश्य, लागत, समयावधि, लाभान्वित जनसंख्या लगायतको विवरण तपसिलमा उल्लेख गरिएको छ। कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आर्थिक/वस्तुगत/लागत साझेदारी सहयोग आवश्यक परेको हुँदा अनुदान उपलब्ध गराइदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं/छु।

तपसिल:

अनुदानग्राहीको नाम:

ठेगाना:

वडा नं

कार्यक्रमको नाम:

कार्यक्रमको उद्देश्य:

अनुदान रकम आवश्यक पर्नुको कारण:

सञ्चालन गरिने कार्यक्रम: क्रमागत भए गत आ.व. सम्मको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने लाग्ने कूल लागत:

कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने लाग्ने समय:

कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्ययोजना:

कार्यक्रमबाट लाभान्वित जनसंख्या:

निवेदक

कृषक समुह/कृषि सहकारी संस्था/कृषि फार्म / उद्यमी कृषक अध्यक्ष/प्रतिनिधिको दस्तखत:

नाम थर:

पद:

सम्पर्क फोन नं

मिति:

संस्थाको छाप

महाराजालुर राई
प्रभुजा प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची -२ (ख)

आवेदन फारम

मिति:.....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू ,
उदयपुरगढी गाउँपालिको कार्यालय
उदयपुर ।

विषय: अनुदान उपलब्ध गराइदिनहुन बारे ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा तहाँ कार्यालयबाट मिति मा प्रकाशित सूचना अनुसार भए बमोजिम
म/हामी..... अनुदानमा अनुदानमा कृषि सामाग्री/साना सिंचाइ/साना
औजार/बीउबिजन वितरण/मागमा आधारित तरकारीखेती/भकारोसुधार/तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न इच्छुक रहेकोले
..... रकमको लागत अनुमान तयार गरी तपशिल बमोजिम कागजातहरु संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेको
छु/गरेका छौं ।

संलग्न कागजातहरु:

१. नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि ।
२. समूह, सहकारीको हकमा बैठकको निर्णयको प्रतिलिपि ।
३. दर्ता, नवीकरण, स्थायी लेखा नं, कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
४. जग्गाको जग्गा धनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि ।
५. जग्गा भाडामा लिएको भए कम्तिमा ५ बर्षको करार समझौताको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
६. लागत अनुमान तथा कार्यक्रमको लागत सहभागिता खुलेको प्रस्ताव ।
७. कार्यालयको ढाँचा अनुसारको निवेदन तथा प्रतिबद्धता पत्र ।
८. सम्बन्धित वडाको सिफारिस ।
९. तालिम वा अनुभव भए सो को प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
१०. आवस्यक अन्य कागजातहरु

निवेदकः

नामथरः.....

पदः

हस्ताक्षरः

सम्पर्कः

संस्थाको नामः

ठेगाना:.....

संस्थाको छापः

गरीब बहादुर राई
प्रभुस प्रशासकीय अधिकृत

(परिच्छेद-२ को दफा ९ (२) सँग सम्बन्धित)

समझौताको ढाँचा (नमूना)

यो समझौता पत्र उदयपुरगढी गाउँपालिकाको कार्यालय (यस पछि पहिलो पक्ष भनिएको र.....

फार्म/उद्यमीक/समुह/सहकारी उदयपुरगढी गा.पा..... वडा नंटोल (यसपछि दोश्रो पक्ष भनिएको) विच तपसिलको शर्त बमोजिमको कुराहरुलाई पालना गर्ने कुरा मजूर गरिन्छ।

यो समझौता, समझौता भएको मितिदेखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ र यो समझौतामा संलग्न स्विकृत प्रस्तावना/इष्टमेट बमोजिमको कार्य यथाशिघ्र सञ्चालन गरि मिति:सालमहिनागते सम्म सम्पन्न गरेर आवश्यक कागजात सहित दोस्रो पक्षले पहिलो पक्ष समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

१. यस समझौता बमोजिमको..... कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य दोश्रो पक्ष आँफेले गर्नु पर्नेछ। दोस्रो पक्ष आफैले नगरी अन्य व्यक्तिवा संस्था मार्फत गराउन पाइने छैन।

२. समझौता बमोजिमको कार्यसञ्चालन तथा सम्पन्नको लागि पहिलो पक्ष मार्फत अनुदान स्वरूप रु (अक्षरेपीर दोस्रो पक्षको लागत सहभागिता रु.....(अक्षरेपी) व्यहोरिनेछ।

३. दोस्रो पक्षले समझौता बमोजिमको..... कार्यक्रम अन्तर्गतव्यवसाय/उद्यम सञ्चालनका लागि समझौतामा समावेश गरिएको श्रोत वाहेक अन्य कुनै सरकारी, गैह सरकारी संघ संस्थाबाट सेहयोग, अनुदान आदि प्राप्त गरिने भए प्रथम पक्षलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ।

४. दोस्रो पक्षले समझौता बमोजिमको काम गर्दा प्रथम पक्षबाट खटिएका प्राविधिकहरूले दिएको निर्देशनको पालना गर्नुपर्नेछ।

५. दोस्रो पक्षलेकार्यक्रम अन्तर्गतव्यवसाय सञ्चालन सम्बन्धी कार्यको सार्वजनिक जानकारीका लागि Public Audit गराउनुपर्ने।

६. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी दिंदा प्रथम पक्ष समक्ष विल पेश भए पश्चात सम्बन्धित दोस्रो पक्षको नाममा एकाउन्ट पेर्ड चेक मार्फत भुक्तानी दिनेछ।

७. दोस्रो पक्षको लापरवाहीको कारणवाट कार्य सम्पन्न नभई हानि नोकसानी भएमा त्यसको सम्पूर्ण जिम्मेबारी दोश्रो पक्षले लिनेछ।

८. दोस्रो पक्षले स्वीकृत प्रस्तावनाको कार्य तालिका बमोजिम..... मिति सम्म यो समझौता बमोजिमको सम्पूर्ण कार्य (स्वीकृत प्रस्तावना/इष्टमेट अनुसार) पूर्णरूपमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याउनेछ।

९. समझौता बमोजिमको कार्यगर्ने सम्बन्धमा कुनै विवाद आएमा प्रथम पक्षको निर्णय अन्तिम मानिनेछ।

१०. कार्यविधिको खण्डबाट समझौतामा अनिवार्य उल्लेख हुनुपर्ने विषयहरू

११. कार्यक्रमसँग प्रासङ्गिक अन्य विषयहरू (आवश्यक भएमा)

१२. कार्यक्रमको विस्तृत ल.इ. डिजाइन संलग्न बमोजिम हुनेछ (आवश्यक भएमा)।

१३. भुक्तानी हुने खाता नम्बर:

नाम:

खाता नम्बर:

१४. यो समझौतामा उल्लेख भएका कुराहरुमा यस बमोजिम र अन्य कुराहरुमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुनेछ।

पहिलो पक्ष

दोश्रो पक्ष

दस्तखत

दस्तखत

गते चौदाहरु राई
प्रगुच्छ प्रशासनीय अधिकृत

नाम
पद
मिति
कार्यालयको छाप संस्थाको छाप
रोहवर
दस्तखत दस्तखत

नाम
पद
मिति

नाम
ठेगाना
मिति

मिति २० । । गते

अनुसूची-४

(परिच्छेद ४ को दफा १४ को उपदफा ४ संग सम्बन्धित)

(साईजः ३ फिट x २ फिट)

उदयपुरगढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
उदयपुरगढी, उदयपुर
कोशी प्रदेश, उदयपुर

कार्यक्रमको नामः

कार्यक्रम संचालन स्थलः

कार्यक्रम सम्झौता मितिः

कार्यक्रम सम्पन्न गर्नुपर्ने मितिः

फर्म/समुह/सहकारी/टोल विकास संस्थाको नामः

फर्म/समुह/सहकारी/टोल विकास संस्थाको सम्पर्क व्यक्तिको नामः

सम्पर्क नं.

कार्यक्रमको कुल लागतः

गाउँपालिकाबाट विनियोजित बजेट रकम रुः

वडाबाट विनियोजित बजेट रकम रु.

अन्य साझेदार निकायको सहयोग रुः

जनश्रमदानबाट व्यहोर्ने रकम रुः

प्राविधिक साईट ईन्चार्जको नामः

लाभावितहरूको संख्या:.....महिला,.....पुरुष र अन्य

[Large red signature over the bottom right corner]

गरु बहादुर राई
प्राविधिक प्रशासकीय अधिकृत

लागत साझेदारीको प्रतिबद्धता

उदयपुरगढी गाउँ कार्यपालिका कार्यालय कृषि विकास शाखा उदयपुरगढीको मिति
को (कार्यालयको सुचना पाटि वा पत्रिका आदि) प्रकाशित सूचना अनुसार उदयपुरगढी
गाउँपालिका नं. वडा गाउँ, टोल स्थायी ठेगाना भएको श्री
..... ले लागत साझेदारीमा कार्यक्रम
संलालनका लागि पेश गरेको व्यवसाय योजना अनुसार अनुमानित कुल लागत रु को
प्रतिशतले हुन आउने रु अक्षेरुपी बरावरको लगानी
आफ्नो आन्तरिक श्रोतबाट व्यहोरी कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता जारेर गर्दछु ।

बायाँ	दाया

निवेदकको

दस्तखत :

नाम :

मिति :

संस्थाको छाप :

मातृ बहादुर राई
प्रभुत्व प्रशासकीय अधिकृत

समान प्रकृतिको अनुदान नलिएको स्वघोषणा

उदयपुरगढी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय कृषि विकास शाखा उदयपुरगढीको मिति
को (कार्यालयको सुचना पाटि वा पत्रिका आदि) प्रकाशित सूचना अनुसार उदयपुरगढी
गाउँपालिका नं. वडा गाउँ, ठोल स्थायी ठेगाना भएको श्री
..... ले लागत साझेदारीमा कार्यक्रम संचालनका
लागि पेश गरेको व्यवसाय योजना अनुसार सँग मेन खाने कार्यका लागि बिगत ३ बर्ष भित्र संघिय सरकार वा प्रदेश
मन्त्रालय, निर्देशनालय, केन्द्रबाट अनुदान नलिएको स्वघोषण गर्दछ । अन्यथा फेला परेर कसुरदार ठहरेमा सम्झौता
रद्द लगाएत निय मानुसार अन्य सजाय भोग्न समेत तयार छु ।

बायाँ	दायाँ

निवेदकको

दस्तखत :

नाम :

मिति :

संस्थाको छाप :

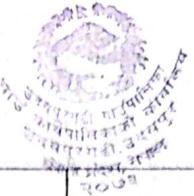
अनुसूची

स्थलगत प्रमाणिकरण मूल्याङ्कन फारम

- क) सामान्य जानकारी
- (१) जिल्ला ०:
- (२) आवेदकको नाम ०:
- (३) स्थायी ठेगाना ०:
- (४) प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम ०:
- (५) कार्यक्रम संचालन स्थलको ठेगाना ०:
- (६) स्थलगत प्रमाणिकरण मिति ०:
- ७) स्थलगत प्रमाणिकरणमा संलग्न पदाधिकारीको विवरण ०:

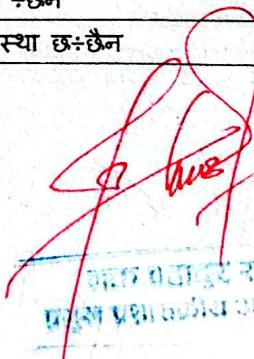
क्र सं	पदाधिकारीहरूको नाम	पद	सहि

जहाँ उदाहरणीय
मूल्याङ्कनको आधिकारी

ख) आवेदकको मूल्यांकन

क्र सं	मूल्यांकनका सुचकहरु	भार	प्राप्ताङ्क
१	भौतिक क्षमता		३०
१.१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको जग्गा वा भवन आवेदकको आफ्नै स्वमित्वको छः-छैन		
१.२	प्रस्तावित कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रयाप्त जग्गा छः-छैन		
१.३	भविष्यमा विस्तारका लागि जग्गा उपब्ध हुनसक्ने संभावना छः-छैन		
१.४	बाढि पहिरोले क्षति नपुग्ने अवस्था छः-छैन		
१.५	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बाटो, पानी, विजुलिको सुविधा छः-छैन		
१.६	भौगोलिक हिसावले उक्त स्थानमा प्रस्तावित कार्यक्रम संचालन गर्ने उपयुक्त छः-छैन		
२	प्राविधिक क्षमता	१५	
२.१	प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेल खाने कृयाकलापमा हाल संलग्नता छः-छैन		
२.२	आवश्यक प्राविधिक सेवा टेवा प्राप्त हुन सक्ने अवस्था छः-छैन		
२.३	आवेदक सम्बन्धित विषयको तालीम अनुभव प्राप्त छः-छैन		
३	वित्तीय क्षमता	१५	
३.१	आवेदक लागत साझेदारी गर्न सक्ने आर्थिक अवस्थामा छः-छैन		
३.२	साझेदारीका लागि बैंक मौज्दात वा संचालीत कारोबारको बचत छः-छैन		
३.३	आवश्यक रकम वित्तीय संस्थाबाट ऋण प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था छः-छैन		
४	वातावरणिय उपयुक्तता	१०	
४.१	प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा स्थानिय बासिन्दाबाट विरोध नहुने अवस्था छः-छैन		
४.२	प्रस्तावित कार्यक्रमले वातावरणमा नकारात्मक असर नपुग्ने अवस्था छः-छैन		
५	अन्य पक्षहरु	२०	
५.१	संस्थाव्यक्तिको व्यवसायिक कृयाशिलता छः-छैन		
५.२	दर्ता, नविकरण, अडिट र कर चुक्ता अध्यावधिक छः-छैन		
५.३	आवश्यक कच्चा पदार्थ प्राप्त हुन सक्ने अवस्था छः-छैन		
५.४	उत्पादित वस्तुको सहज बजारिकरण हुन सक्ने अवस्था छः-छैन		

 राज्य प्रधानमण्डल
 राष्ट्रिय प्रश्ना तथा अधिकृत

६	स्थलगत टोलीको राय	I)	
६.१	प्रस्तावमा उल्लेखित कुरा र स्थालगत आस्था विच समानता छः छैन		
६.२	आवेदक संग लागत साझेदारी गर्ने उपयुतता छः छैन		
जम्मा		१००	

नोट ०: उपरोक्तानुसार स्थलगत प्रमाणिकरणका दौरान सकारात्मक अवस्था भेटिए ५ अडक र नकारात्मक अवस्था भेटिए ० अडक प्रदान गर्दा कूल ४० अडक प्राप्त गर्ने सफल प्रस्तावहरूको प्राथमिकिरण गरिनेछ । कूल ४० भन्दा कम अडक प्राप्त गरेका प्रस्तावहरू छनैटका लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समितिमा पेश गरिने छैन ।

(ग) आवेदक संग व्यवसाय संचालनको लागि आवश्यक मेशिनरी र उपकरणहरूको विवरण ०:

क्र सं	विवरण	परिमाण	अवस्था

घ) स्थलगत प्रमाणिकरणमा भेटिएका अन्य थप विवरण भए उल्लेख गर्ने ०:

- (१)
- (२)
- (३)
- (४)

(ङ) स्थलगत प्रमाणिकरण टोलिको राय ०:

स्थलगत प्रमाणिकरणमा भेटिएका तथ्यहरूको आधारमा आवेदक संग लागत साझेदारी गरी प्रस्तावित कार्यक्रम संचालन गर्ने उपयुतम हुन्छःहुदैन भनी राय पेश गर्ने ।

क्र सं	स्थलगत प्रमाणिकरण गर्ने पदाधिकारीको नाम	हुन्छःहुदैन	दस्तखत

अनुसूची ८
व्यवसाय योजना मूल्याङ्कनका आधारहरू

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका आधारहरू	भार (प्रतिशत)	प्राप्ताङ्क
१	प्रस्तावको व्यवसायमा अनुभव	१०	
१.१	३ वर्ष भन्दा घटी	४	

प्रस्ताव संदर्भ
प्रबल संसाधन विकास

१.२	३ वर्ष देखी ५ वर्ष सम्म	६
२	कार्यक्रम कार्यचयन स्थलको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	२०
२.१	सडक सुविधा भएको	४
२.२	विज्ञीको सुविधा भएको	२
२.३	खानेपानीको सुविधा भएको	२
२.४	जग्गा आफैनै भएको	५
२.५	आफैनै स्वाभित्वाभित्वको भवन, भौतिक पूर्वाधार, सवारी साधन, यन्त्र उपकरण भएको	४
३	प्राविधिक दक्षाता/ सम्बन्धित विषयको तालिम (संस्थाको हकमा स्थायी कामदारहरुको)	१०
३.१	७ दिन अवधि सम्मको तालिम	२
३.२	७ देखी १५ दिन अवधि सम्मको तालिम	४
३.३	१६ देखी ३० दिन अवधि सम्मको तालिम	६
३.४	१ महिना देखी ३ महिना अवधि सम्मको तालिम	५
३.५	३ महिना भन्दा बढी अवधिको तालिम	१०
४	वित्तीय क्षमता	४
४.१	स्वलगानी गर्ने सक्ते आधार भएको	२
४.२	अन्य निकायवाट सहयोग प्राप्त गर्ने सक्ते अवस्था रहेको	२
५	युवा शक्तिको उपयोग	२५
५.१	युवा (१८ देखी ५० वर्ष)	५
५.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवा	५
५.३	कृषि विषय अध्ययन गरेर बेरोजगार बसेका युवा	५
५.४	कृषि क्षेत्रमा अनुभव प्राप्त व्यक्ति कृषि व्यवसाय सुरु गर्ने इच्छा भएका	५
५.५	शिक्षित बेरोजगार युवा	५
६	वातावरणिय उपयुक्तता	६
६.१	प्रस्तावित कार्यक्रमको वातावरणिय प्रभाव आंकलन गरिएको	३
६.२	वातावरणिय प्रभाव न्युनिकरणका उपायहरु सामेल गरिएको	३
७	स्विकृत कार्यविधीका अनुसारका थप आधारहरु	१०
७.१	कृषक समूह / सहकारीको सदस्य	५
७.२	व्यवसायिक कृषि फार्म दर्ता भएको	५
८	मुनाफा र शामिल्दुको आधारमा उपयुक्तता र दिगोपना	५
९	आर्थिक एवं सामाजिक रूपमा पछाडि परेका समुदाय	१०
९.१	दलित	३
९.२	सिमान्तकृत	२
९.३	एकल महिला वा पुरुष	३
९.४	आर्थिक रूपमा विपन्न	२
	जम्मा :	१००

नोट : (उपरोक्तनुसार व्यवसाय योजनाको मूल्याङ्कन गर्दा न्यूनतम ५० प्रतिशत अङ्ग प्राप्त गरेका प्रस्तावहरु मात्र छनौटको प्रतिस्पर्धामा सामेल हुनेछन् ।

अर्थ व्यवसाय अधिकृत
 न्युन प्रसारात्मक आवधार

पालिका स्तरीय तालीमका नम्साहरु

३. तालिम कार्यक्रम

कृषि प्रविधि हस्तान्तरण एवं विस्तार गर्न तालिमलाई प्रभावकारी माध्यमको रूपमा लिइएको छ। कृषि विकास कार्यक्रममा संलग्न प्राविधिकहरूको कार्य दक्षता बढाउँदै लैजानको साथै कृषकहरूमा अन्तरनिहित ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु नै तातिम कार्यक्रमको प्रमुख चुनौती हो। मूलतः निम्नानुसार तालिम कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा केन्द्रित रहनुपर्दछ।

क) पालिका स्तरिय कृषक तालिम

२.१.१ परिचय/पृष्ठभूमि: पालिका स्तरिय तालिम भन्नाले पालिका सदरमुकाम वा अन्यत्र जहाँ सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको (आफ्जो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्न नभ्याईने) आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम समझनुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरु पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

२.१.२ कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

२.१.३ कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रया/कार्यविधि:

- तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गरौं भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने।
- तालिम कार्यक्रममा फिल्ड भ्रमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

२.१.४ कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्स:

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवचन बापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उदघाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०।-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री)	रु./सहभागी	१००।-
५	तालिम सामग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर

अरन बलादुर रात
 पशुप्रशासकीय गोपनीय

६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००।-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०।-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३००।-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पाली, सरसफाई, तुत इत्यादिका लागि।	रु	१००।-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१००।-
१२	तालीमका सहभागीहरूलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामाग्रीहरू वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	५००।०

३.१.५ दस्तावेजः

- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तीमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ विभिन्न तालिमहरूको लागि कार्यपत्र तयार पार्दा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर सुहाउँदो शब्दावलीहरू तथा आषा प्रयोग गर्नु पर्दछ। यसरी तयार पारिएको कार्यपत्रहरू कम्तीमा ७५० शब्दको प्रवन्ध सम्झनुपर्छ। पारदर्शक पाना, प्रस्तुतीकरण टिपोट वा प्रस्तुतीकरणको प्रयोजनका लागि तयार पारिएको अरु त्यस्तै सामाग्रीको छायाँप्रति कार्यपत्र हुँदैन्।
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्न परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ कृषक तालिम, भ्रमण र गोष्ठी आदिमा सहभागी कृषकको दैनिक तथा भ्रमण भता सम्बन्धमा कृषकहरूलाई सरकारी कामकाजको दौरानमा भ्रमण गर्दा भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को अनुसूची २ र ३ मा व्यवस्था भए अनुसार चतुर्थ तहले पाउने सरह दैनिक भता प्रदान गर्ने।
- ✓ विभिन्न विशिष्ट व्यक्तिहरूलाई यस्ता समारोहमा आमन्त्रण गरिएको अवस्थामा यस्ता सबै व्यक्तिहरूको खाजा, खाना व्यवस्था गरिएको अवस्थामा बढीमा एकमुष्ठ रु. २०००।- सम्म खर्च गर्न सकिनेछ तर विशिष्ट व्यक्तिहरूको उपस्थिति भएको प्रमाणित हुनु पर्नेछ।
- ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भता दिन सकिनेछ।
- ✓ सम्बन्धित कार्यालयले सजालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए वापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ तालिमका लागि ईन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

ख) कृषकहरूलाई तालीम तथा कृषि सामाग्री वितरण

[Signature]
वित्त विभाग द्वारा
प्रगुण प्रसासकोर्य उम्पिकृत

३.१.१ परिचय/पृष्ठभूमि: तालिम अन्नाले पालिका सदरमुकाम, वा अन्यत्र जहाँ सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको (आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्न चाहाएँनो) आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम सम्झनुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

३.१.२ कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

३.१.३ कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रया/कार्यविधि:

- तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गर्ने भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई भित्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।
- शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था मिलाउने।
- तालिम कार्यक्रममा फिल्ड अध्ययन, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरूसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

३.१.४ कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्स:

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००/०
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उद्घाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०/-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./सहभागी	१००/-
५	तालिम सामग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००/-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु	१०००/-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००/-
१२	तालीमका सहभागीहरूलाई विभिन्न वित्त विज्ञ लगायतका विभिन्न सामग्रीहरू वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	३००/०

गत बहादुर राई
प्रधान प्रशासकीय अधिकृत

३.१.५ दस्तव्यः

- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तीमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्दछ।
- ✓ विभिन्न तालिमहरूको लागि कार्यपत्र तयार पार्दा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर सुहाउँदो शब्दावलीहरू तथा भाषा प्रयोग गर्नु पर्दछ। यसरी तयार पारिएको कार्यपत्रहरू कम्तीमा ७५० शब्दको प्रवन्ध सम्झनुपर्छ। पारदर्शक पाना, प्रस्तुतीकरण टिपोट वा प्रस्तुतीकरणको प्रयोजनका लागि तयार पारिएको अरु त्यस्तै सामागीको छायाँप्रति कार्यपत्र हुँदैन।
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्न परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरूको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ कृषक तालिम, भ्रमण र गोष्ठी आदिमा सहभागी कृषकको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता सम्बन्धमा कृषकहरूलाई सरकारी कामकाजको दौरानमा भ्रमण गर्दा भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को अनुसूची २ र ३ मा व्यवस्था भए अनुसार चतुर्थ तहले पाउने सरह दैनिक भत्ता प्रदान गर्ने।
- ✓ विभिन्न विशिष्ट व्यक्तिहरूलाई यस्ता समारोहमा आमन्त्रण गरिएको अवस्थामा यस्ता सबै व्यक्तिहरूको खाजा, खाना व्यवस्था गरिएको अवस्थामा बढीमा एकमुष्ठ रु. २०००।- सम्म खर्च गर्न सकिनेछ तर विशिष्ट व्यक्तिहरूको उपस्थिति भएको प्रमाणित हुनु घर्नेछ।
- ✓ एक कार्यक्रम एकजना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुइ जनासम्म सहयोगीलाई भत्ता दिन सकिनेछ।
- ✓ सम्बन्धित कार्यालयले सजालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए वापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ तालिमका लागि ईन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भत्ता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

इ) वडा नं ४ मा व्यवसायिक तरकारी खेति सम्बन्धित तालीम तथा वितरण

६.१.१ परिचय/पृष्ठभूमि: वडा नं ४ कार्यालयको मागमा सञ्चालन हुने तालिम वडा नं ४ को वडा कार्यालयमा सञ्चालन गरिने भएता पनि सहभागिको आफ्नो घर वा साविकको बसोबास दैनिक ओहोर दोहोर गर्न भ्याईने, आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने तालिम सम्झनुपर्दछ। कृषिका विभिन्न विषय विशेष तालिमहरू पालिका स्तरमा १-३ दिनसम्म सञ्चालन गरिनेछ। यस तालिम २५-३० जना कृषक सहभागी हुनेछन्।

६.१.२ कार्यक्रमको उद्देश्य: कृषकहरूको विषय विशेष ज्ञान सीप अभिवृद्धि गर्नु।

६.१.३ कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रया/कार्यविधि:

- तालिममा सहभागी छनौट गर्दा, समूहमा योगदान पुर्याएको, आफूले सिकेको कुरा अरुलाई सिकाउन अग्रसर रही गाउँको कृषि विकासमा केही गरौ भन्ने भावना भएको कृषक हुनुपर्नेछ। तालिममा महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई मिश्रित समूहबाट समेत सकभर महिला सहभागी छनौट गर्नुपर्नेछ।
- तालिम व्यवस्थापनमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूसँग मिली तालिम कार्यक्रम तयार गरी तालिम संयोजकले निम्नानुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
- सहभागी हुने कृषकहरूलाई तालिमको जानकारी गराई सहभागी हुन बोलाउने।

भक्त बहादुर राई
प्रगति प्रशस्तकीय अधिकृत

- प्रायोगिक सम्बन्धीय व्यवस्था
५. शैक्षिक सामग्रीहरू (श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू) को व्यवस्था भिन्नात्मेने।
 ६. तालिम कार्यक्रममा फिल्ड भ्रमण, फिल्ड तालिम, फिल्ड अध्ययनको व्यवस्था भएमा सम्बन्धित संस्थाहरुसँग पूर्व सम्पर्क राखी कार्यक्रम निश्चित गर्ने।

६.१.४ कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्सः

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक अधिकृत स्तर	रु./कार्यपत्र	१०००/-
	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक सहायक स्तर	रु./कार्यपत्र	७००।०
२	प्रवर्द्धन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	सहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र सहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उदाधाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./सहभागी/दिन	२५०।-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./सहभागी	१००।-
५	तालिम सामाग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने सामा तिना औजार आदि)	रु	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००।-
८	सहयोगी भता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०।-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३००।-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल ईत्यादिका लागि।	रु	१०००।-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००।-
१२	तालीमका सहभागीहरुलाई विभिन्न वित्त विजन लगायतका विभिन्न सामाग्रीहरू वितरण	रु./सहभागी	प्रचलित बजार दर
१३	सहभागी यातायात खर्च	रु./सहभागी/दिन	३००।०

६.१.५ दृष्टिव्यः

- ✓ एउटा कक्षाको अवधि कम्तिमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनु पर्नेछ।
- ✓ एकपटक प्रस्तुत गरेको कार्यपत्र पुनः प्रयोग गर्न परेको खण्डमा उक्त कार्यपत्रमा आधुनिकतम प्रविधिहरू समेत समावेश गरी परिमार्जन गरेर मात्र प्रयोग गर्ने। प्रस्तुत गरिने कार्यपत्रमा प्रशिक्षार्थीहरुको स्तर, कार्यपत्रको शीर्षक प्रस्तुतकर्ताको नाम, पद तथा प्रस्तुत गरेको मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
- ✓ सञ्चालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र वापतको रकम पाउनेछ।
- ✓ विभिन्न विशिष्ट व्यक्तिहरुलाई यस्ता समारोहमा आमन्त्रण गरिएको अवस्थामा यस्ता सबै व्यक्तिहरुको खाजा, खाना व्यवस्था गरिएको अवस्थामा बढीमा एकमुष्ठ रु. २०००।- सम्म खर्च गर्न सकिनेछ तर विशिष्ट व्यक्तिहरुको उपस्थिति भएको प्रमाणित हुनु पर्नेछ।

गर्ता सहायता राख्न
द्वारा समर्पित आवेदन

- मानव संसाधन विकास बोर्ड
कार्यक्रम कार्यपालीका द्वारा प्रतिवेदन
दिनांक: २५ अगस्त २०२४
- ✓ एक कार्यक्रम एक जना संयोजकलाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन बुझाएपछि र दुई जनासम्म सहयोगीलाई भता दिन सकिनेछ।
 - ✓ तालिमका लागि ईन्धन र सम्बन्धित कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भता र अन्य खर्च यसमा समावेश गरिएको छैन।

ट) घुम्ती स्थलगत कृषक तालिम

१२.१.१ परिचय/पृष्ठभूमि: विभिन्न प्रभावक्षेत्र भित्रका वडाहरूको पकेट क्षेत्रहरु तथा अन्य कृषक समूहहरूलाई छोटो समय अवधिको कृषक स्तरीय तालिम सञ्चालन गर्ने कार्य जरूरी भएको र पकेटक्षेत्रका कृषकहरूको समस्या थलोमा समाधान गर्ने र समयसापेक्षा नयाँ प्रविधिहरु कृषक समक्ष पुर्याउन यस तालिमको अहम् भूमिका रहेकोले यस किसिमको तालिम पकेटक्षेत्रमा तथा कृषक समूहहरूका बीचमा सञ्चालन गर्न आवश्यक महसुस भएको छ।

१२.१.२ कार्यक्रमको उद्देश्य:

- बाली, बागवानी, मौरी, च्याउ लगायत अन्य महत्वपूर्ण प्रविधिको समय सापेक्ष रूपमा प्रसार एवं हस्तान्तरण गर्ने।
- सम्बन्धित वालीको पकेटक्षेत्र एवं कृषक समूहहरूलाई आइ परेका समस्याहरूकोले स्थलगत रूपमै समाधान गर्ने।
- कृषकहरूलाई प्रविधि अनुसरण गर्ने उत्प्रेरित गर्ने र जागरूक कृषकलाई प्राविधिक ज्ञान दिलाउने।

१२.१.३ कार्यक्रमको प्राविधिक पक्ष/सञ्चालन प्रक्रिया/कार्यविधि:

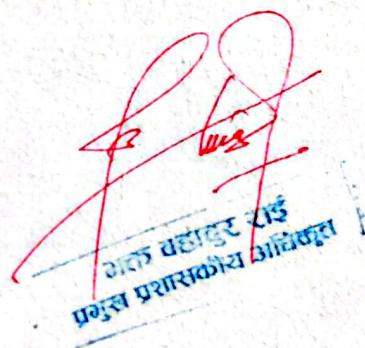
- घुम्ती स्थलगत तालिम १ देखि २ दिनसम्म हुन सक्ने छ।
- घुम्ती स्थलगत तालिम मत्स्य पकेट एवं मत्स्य कृषक समूहमा सञ्चालन हुनु पर्नेछ।
- घुम्ती स्थलगत तालिममा न्यूनतम १५ र बढीमा २५ जना संहभागी र संहभागीमध्ये ७० प्रतिशत भहिला संहभागिता हुनु पर्नेछ।
- फार्म/केन्द्र/निर्देशनालयहरूले तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको समन्वयमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
- घुम्ती स्थलगत तालिमममा संहभागी हुने कृषकहरूले दैनिक भ्रमण भता र होटलवास खर्च पाउने छैनन्।
- घुम्ती स्थलगत तालिममा १ दिनमा ४ वटा कक्षा भन्दा बढी कक्षा राखिने छैन।

१२.१.४ कार्यक्रमको आर्थिक पक्ष खर्च मापदण्ड/नम्स:

सि.नं.	नम्सको विवरण	इकाई	नम्स दर
१	कार्यपत्र बापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	८००/-
२	प्रवचन वापत पारिश्रमिक	रु./कार्यपत्र	७००/-
३	संहभागीको खाजा संयोजक, श्रोत व्यक्ति, प्रतिवेदक र संहयोगी कर्मचारीलाई समेत (उदघाटन तथा समापन। समारोहमा एक एक पटक खाजा थप गर्न सकिने)	रु./संहभागी/दिन	२००/-
४	मसलन्द (शैक्षिक सामग्री।	रु./संहभागी	१००/-

जरूर यहादुर राई
प्रगुल्प प्रशासकीय अधिकृत

५	तालिम सामाग्री (कच्चा पदार्थ, नमुना, इन्धन, पोकावन्दीका सामान, खरिद गर्नुपर्ने साना तिना औजार आदि)	रु २०७३	प्रचलित बजार दर
६	तालिम सुविधा (तालिम कक्ष तथा भाडामा लिनुपर्ने उपकरणको भाडा)	रु	प्रचलित बजार दर
७	संयोजक भत्ता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	५००/-
८	सहयोगी भत्ता (अधिकतम ३ कार्य दिनसम्म प्रतिदिन।	रु	१५०/-
९	बस्तुगत टेवा	रु	३०००/-
१०	विविध (प्रमाण पत्र, पानी, सरसफाई, तुल इत्यादिका लागि।	रु	१०००/-
११	प्रतिवेदकको पारिश्रमिक	रु	१०००/-
१३	सहभागी भत्ता	रु./सहभागी/दिन	३००/-

गोपनीय वडाहुर राई

प्रेस प्रशासकीय अधिकारी